

ZPRÁVY

ČKAIT

22. 4. 1997

+ informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

2 / 97

Vážení čtenáři

Dostáváte do rukou zvláštní číslo časopisu Z+i ČKAIT č.2/1997, obsahující zprávu o Shromáždění delegátů ČKAIT, které se konalo 22. 3. 1997 v Praze a informace o Inženýrském dnu 1997, který se konal dne 22. 4. 1997 v rámci Mezinárodního stavebního veletrhu v Brně.

Toto vydání neobsahuje všechny pravidelné rubriky proto, aby se Vám dostaly do rukou přehledné informace o činnosti Komory v roce 1996 a o diskusi delegátů a vystoupení hostů na shromáždění.

Na shromáždění se uskutečnily volby orgánů Komory. Pro příští dva roky bylo zvoleno představenstvo, dozorcí rada a stavovský soud Komory. Výsledky voleb a usnesení ze Shromáždění delegátů ČKAIT 1997 jsou uveřejněny v Věstníku ČKAIT č. 2/1997, který obdržíte současně se Zprávami.

Výroční zprávy předsedy a orgánů Komory obdrželi v úplném znění všichni delegáti. Máte je k dispozici u delegátů Vašich oblastí. V časopise Vás informujeme o stěžejních úsecích činnosti Komory formou výňatků z přednesených zpráv.

Příprava vydání tohoto čísla byla posunuta za termín Inženýrského dne ČSSI a ČKAIT, který se konal 22. 4. 1997 v Brně. Redakční rada Z+i přistoupila k tomuto kroku po dohodě s představenstvem ČKAIT proto, aby se Vám dostaly aktuální informace z Inženýrského dne 1997 do rukou s nejmenším možným zpožděním.

Příští vydání Z+i ČKAIT již bude obsahovat všechny pravidelné rubriky a úpravy, které jsme Vám oznámili v prvním vydání tohoto roku.

Redakční rada Z+i ČKAIT

Obsah

Z našeho pohledu

Vážení čtenáři 1

Shromáždění delegátů ČKAIT Praha, 22. března 1997

Z výroční zprávy předsedy ČKAIT 2

Zpráva o hospodaření za rok 1996 7

Činnost autorizační rady 8

Kontrolní činnost dozorcí rady 8

Z činnosti stavovského soudu 9

Z vystoupení hostů a delegátů 9

Inženýrský den 1997 Brno, 22. dubna 1997

Zahajovací projev předsedy ČSSI 17

Cíle energetické politiky České republiky 19

Energetická politika v Evropské unii a v Rakousku 21

Vyhlášení soutěže 22

Výpočetní programy spotřeby energie v budovách 23

Závěrečný projev předsedy ČKAIT 24

Právo

Oprávnění výrobců plastových oken
k jejich osazování 25

Odborné akce

Mezinárodní konference při zasedání UICB Praha .. 26

Odborná exkurze do Elektrárny Hodonín 27

Celostátní konference Městské inženýrství Karlovy Vary 27

Publikace

Stavební tabulky ProKAT 28

Publikace ÚVH FAST VUT Brno 28

Sborník příspěvků z geotechnického sympozia ... 30

Publikace o navrhování dřevěných konstrukcí 31

Jubilea

K osmdesátinám Ing. Dr. techn. Čestmíra Jahody ... 31

SHROMÁŽDĚNÍ DELEGÁTŮ ČKAIT, PRAHA, 22. 3. 1997

V důstojných prostorách Majakovského sálu Národního domu v Praze na Vinohradech se konalo v pořadí již páté řádné Shromáždění delegátů ČKAIT. Ze 200 řádně zvolených delegátů se jednání zúčastnilo 168 delegátů ČKAIT

Pohled do zasedacího sálu Shromáždění delegátů ČKAIT 1997
Majakovského sál Národního domu v Praze

ze všech oblastí ČR a 32 hostů. Výňatky z vystoupení hostů a delegátů shromáždění, stejně jako výtah z diskuse účastníků najdete uvnitř tohoto čísla Z+i. Zhodnocení činnosti orgánů ČKAIT, vystoupení a diskuse hostů a delegátů a přijaté usnesení jsou obsažnou analýzou současného postavení a činnosti ČKAIT a motivací všem členům ČKAIT pro činnost v následujícím období.

Jednání probíhalo podle schváleného programu:

- 9.⁰⁰
  1. Zahájení
  2. Schválení programu
  3. Volba mandátové, návrhové a volební komise
  4. Zpráva o činnosti ČKAIT
  5. Informace o hospodaření ČKAIT
  6. Informace dozorcí rady ČKAIT
  7. Vystoupení hostů
- 12.⁰⁰–13.⁰⁰ Přestávka
  8. Úprava Organizačního řádu ČKAIT
  9. Diskuse ke zprávám
  10. Volby
  11. Návrh rozpočtu 1997
  12. Úprava řádů ČKAIT
  13. Diskuse
  14. Vyhlášení výsledků voleb
  15. Usnesení
  16. Závěr
- 17.⁰⁰–19.⁰⁰ Jednání zvolených orgánů.

Dobrá organizace, vysoká účast delegátů a věcná diskuse, jakož i podnětné návrhy hostů ke spolupráci s ČKAIT dodaly Shromáždění delegátů důstojný ráz.

Redakční rada Z+i

Z VÝROČNÍ ZPRÁVY PŘEDSEDY ČKAIT ING. VÁCLAVA MACHA

V červnu uplyne pět let od přijetí zákona č. 360/92 Sb., na jehož základě vznikla ČKAIT. Za tu dobu se ČKAIT nejen rozrostla, ale je za ní vidět i kus práce. V této výroční zprávě předkládáme stručný přehled o stavu Komory a o aktivitách v roce 1996. Podrobný rozbor činnosti jednotlivých oblastí byl přednesen i na valných hromadách.

Vnitrokomorové vztahy

Členové

Podle zákona č. 360/92 Sb. je pro každého autorizovaného inženýra, technika nebo stavitele členství v ČKAIT povinné. K 31. 12. 1996 měla Komora 14304 členů. 1255 osob je autorizováno pro více než jeden obor.

Za loňský rok bylo autorizováno 1429 osob. Během roku zanikla autorizace 65 osobám a 63 osob ji má pozastavenou. Sedm autorizací bylo obnoveno.

Přírůstek počtu členů výrazně ovlivnila novela živnostenského zákona, která zrušením živnosti stavitel vyžaduje autorizaci pro dalších cca 15–20 tisíc osob. Účinek této novely se projevil koncem roku v oboru pozemní stavby a žádosti za první dva měsíce roku 1997.

Kromě řádných členů má ČKAIT 35 čestných členů, bývalých civilních inženýrů.

Představenstvo

Nejvyšším orgánem Komory mezi zasedáními Shromáždění delegátů je představenstvo.

Závěry z jednání představenstva, včetně jednotlivých usnesení, jsou podkladem pro činnost orgánů Komory. Závazná rozhodnutí a obecné informace jsou uveřejňovány v Z + i a ve Věstníku.

Velký nárůst členské základny vede představenstvo k návrhu na rozšíření počtu jeho členů ze třinácti na sedmáct.

Autorizační rada

Od 1. 11. 1995, kdy byla autorizační rada na návrh předsedy ČKAIT ministrem hospodářství Doc. Ing. Karlem Dybou, CSc. jmenována, zasedala jednou až dvakrát měsíčně. Rada rozhoduje o udělení nebo neudělení autorizace, navrhuje změny v autorizačním procesu, jmenuje a odvolává zkušební komisaře a stanovuje obsah zkoušek.

Dozorčí rada

V průběhu roku 1996 nedošlo ke změnám ve složení dozorcích rad.

Systém práce a spolupráce dozorcích rad se již stabilizoval. Přispělo k tomu vydání „Směrnice“ ČKAIT pro vyřizování žádostí o posudky a stanoviska a pro vyřizování stížností a podnětů v profesních a disciplinárních záležitostech. Směrnice nabyla účinnosti 12. 3. 1996 zveřejněním ve Zprávách a informacích ČKAIT.

Prověřování stížností a oznámení

Stížnosti se rozlišují a vyřizují podle předmětu a druhu činnosti, kterých se týkají.

Prošetřuje je v rámci své regionální působnosti dozorčí rada regionální sekce. Dozorčí rada Komory koordinuje vyřizování stížností dozorčích rad obou regionálních sekcí a prověřuje stížnosti a oznámení směřující k celokomorovým působnostem.

Dozorčí rada jako nejvyšší kontrolní orgán Komory, kontroluje i veškerou činnost Komory včetně kanceláří Komory.

Stavovský soud

Stavovský soud v souladu se zákonem č. 360/92 Sb. ustavil postupně dva disciplinární senáty.

Právník soudu nebo senátu působí jako právní poradce.

Jedním z důvodů pro ustavení disciplinárních senátů byla i potřeba v praxi vyzkoušet práci a postavení senátu a dát příležitost voleným členům StS poznat odpovědnost a práci předsedy senátu a uvést do praxe autorizované osoby ve funkci členů disciplinárního senátu.

Úkolem StS je:

a) Vést na základě návrhu dozorčí rady *disciplinární řízení* s autorizovanými osobami, které svým jednáním a profesní činností porušily zákon nebo řády ČKAIT.

b) Vést *smírčí řízení* ve sporu autorizovaných osob.

Další velmi důležitou činností bylo prověření a úprava řádů ČKAIT. Tento materiál bude využit při celkové úpravě řádů v roce 1997.

Valné hromady oblastí a výbory oblastí

Koncem ledna a začátkem února 1997 se sešly valné hromady všech dvanácti oblastí ČKAIT. Tyto valné hromady zhodnotily činnost výborů oblastí i celé Komory. Většina valných hromad se i aktivně zúčastnili zástupci živnostenských a stavebních úřadů. Aktivitu a vážnost Komory v oblasti je možné posuzovat i podle účasti představitelů měst, okresních úřadů a poslanců nebo senátorů na většině valných hromad.

Kladem valných hromad je stabilní, poměrně vysoká účast a věcné a korektní jednání. Zároveň skutečnost, že velká většina diskusních příspěvků nezazní při oficiálním jednání.

Činnost, kterou v oblasti zajišťovaly výbory a aktivity je možné rozdělit do částí:

- organizační zajištění
- příjem přihlášek
- spolupráce s úřady
- vzdělávací, informační a společenská činnost
- spolupráce se školami
- specifická činnost oblastí.

a) Organizačně zajišťuje práci oblastí oblastní kancelář Komory.

b) Příjem přihlášek nových zájemců o autorizaci a konzultační činnost s tím související představuje značnou část náplně práce jak kanceláře, tak členů výboru.

c) Spolupráce s úřady je v různých oblastech různá. Nejčilejší spolupráce je se živnostenskými úřady. Značně zatím pokulhává kontakt se stavebními úřady. Ve větší vzájemné spolupráci vidíme hlavní náplň činnosti Komory v oblasti. Je třeba posílit i kontakt na okresní města v oblasti, ať je to jmenováním garanta, nebo vytvořením stálého zastoupení ČKAIT.

d) Vzdělávací a informační činnost se v jednotlivých oblastech velmi liší. Je nutné daleko více dbát na výběr témat tak, aby odpovídaly zájmu členů.

e) Specifickou činností byla zejména spolupráce při institucionalizaci stavební fakulty v Ostravě, zahraniční činnost oblasti Karlovy Vary ve vztahu k Bavorsku a Sasku a Českých Budějovic k Hornímu Rakousku a Salzburgu.

Jako atypickou je nutno posuzovat i vzdělávací činnost v Praze. Výbor se rozhodl podporovat firmy, které tuto činnost provádějí a podílet se na odborné přípravě těchto akcí a na výběru témat. Do budoucna je třeba zvýraznit, za kterou akci Komora stojí a kde nikoliv.

Výbory oblastí byly mezi zasedáními valných hromad zástupci Komory v oblasti. Rozpracovávaly a uváděly do života usnesení valných hromad i závěry představenstva. Především ve vztahu k živnostenským a stavebním úřadům byly nejdůležitějším článkem Komory. Postavení ČKAIT v oblasti je závislé na kvalitě práce výboru oblastí a na osobnosti přednosty.

Kanceláře ČKAIT

Činnost Komory organizačně zajišťuje 10 oblastních kancelářů, které jsou po právní stránce součástí kanceláří Komory v Praze a v Brně. Obsazení kancelářů se v loňském roce nezměnilo. Metodicky kanceláře řídí Kancelář ČKAIT v Praze. Oblastní kancelář v Hradci Králové zajišťuje zároveň i činnost kancelář Stavovského soudu.

Kancelář Komory v Brně řídí a zajišťuje kromě činnosti oblastí i činnost regionální sekce, organizaci autorizačních zkoušek v Brně a vydávání časopisu Z+i.

Kancelář ČKAIT v Praze zajišťuje činnost oblastí, regionální sekce, představenstva, dozorčí a autorizační rady. Zajišťuje také organizaci autorizačních zkoušek v Praze a vydávání Věstníku. Na částečný úvazek byl zaměstnán i právník JUDr. Ing. Oldřich Vobořil.

Právní problematikou týkající se stavebního zákona, autorizace a výkonu činnosti autorizovaných osob se pro potřeby Komory zabývali právníci ze Společnosti pro stavební právo (smluvní zajištění) a advokátní kancelář Sadílek a Buřič. Tato kancelář zajišťuje i další rozbory a posudky pro činnost Kanceláře ČKAIT v Praze a zastupovala Komoru v soudních sporech.

V roce 1996 kanceláře zajišťovaly i informační činnost. V této souvislosti nepředpokládáme zvyšování počtu zaměstnanců ČKAIT, ale chceme i nadále rozšiřovat spolupráci s ČSSI a SPS, případně i dalšími partnery.

Změny řádů, směrnic a nařízení ČKAIT

Shromáždění delegátů v březnu 1996 schválilo novely organizačního, disciplinárního a smířčího a ekonomického řádu ČKAIT. Představenstvo schválilo a v Z+i byla vydána „Směrnice ČKAIT pro vyřizování žádostí o posudky a stanoviska a pro vyřizování stížností a podnětů“. Během roku schválilo představenstvo úpravy pravidel pro používání autorizačního razítka. Tato úprava nabývá účinnosti zveřejněním ve Věstníku č. 1/97.

Na základě schváleného ekonomického řádu byla vydána Ekonomická pravidla.

Řešení některých disciplinárních provinění, problematiky dlužníků členských příspěvků a zkušeností se smířčím řízením určité změny vyžaduje. V letošním roce se očekává vydání novely stavebního zákona a v této souvislosti bude nutné upravit i autorizační řád. Tyto úpravy vyvolají i změny v ostatních řádech ČKAIT.

Stavovský soud se velmi podrobně zabýval problematikou disciplinárního a smířčího řádu, především s ohledem na smířčí řízení.

I tato úprava bude provedena v návaznosti na očekávané změny legislativy. Do této doby bude pro smířčí řízení vydána směrnice.

Vztahy k veřejnosti

Účast na legislativní činnosti

ČKAIT se prostřednictvím svých zástupců nebo přímo jako vyzvaná instituce podílí na připomínkování nebo vypracování novel zákonů. Je nutná průběžná práce při přípravě zákonů a při jejich připomínkování. Bylo nutné se soustředit pouze na zákony, které jsou rozhodující pro naši činnost. V loňském roce se jednalo především o čtyři zákony

- zákon o autorizaci
- zákony o ostatních svobodných povoláních
- stavební zákon
- živnostenský zákon
- zákon o veřejné zakázce.

V minulém roce, přestalo ministerstvo hospodářství na novele autorizačního zákona pracovat.

Obdobná situace je při přípravě novel zákonů, týkajících se ostatních svobodných povolání.

Důvodem našeho zájmu o novely zákonů je obava z vytvoření modelu, který by přebíral péči o profesi ze stavovské organizace a předával ji státní byrokracii.

Náš největší zájem se soustředil na novelu stavebního zákona a na teze nového stavebního zákona. Novela byla několikrát připomínkována a domníváme se, že její další upravitel již není produktivní. Pokud není možné radikálně řešit některé koncepční problémy jako např. faktickou nadřazenost některých speciálních zákonů zákonu stavebnímu (EIA), nebo neprovázanost stavebního zákona a zákonů „občanských“ (například daňových), je další vylepšování této novely jen ztrátou času. Je třeba se plně soustředit na koncepci nově vytvářeného „stavebního řádu“.

Komora by v této souvislosti měla stanovit zásady, které jsou pro ni rozhodující a které bude podporovat. Zároveň je třeba stanovit postupy, které budeme odmítat.

Nesystémová novela živnostenského zákona zrušením živnosti stavitel vytvořila obrovský problém pro tisíce malých podnikatelů ve stavebnictví. Musí přejít mezi řemeslné živnosti, nebo se pokusit o autorizaci, kterou kromě vydání živnostenského listu, nebudou již nikdy potřebovat. Úsilí Komory se soustředilo jednak na znovuzavedení této živnosti pro „realizaci drobných a jednoduchých staveb a pro subdodávky“ jednak na přijatelnější výklad zákona. Nepřímou novelou. cestou novely stavebního zákona by mohla živnost stavitel opět vzniknout. Musíme však počítat i s tím, že část zloby lidí, kteří si autorizaci udělali nebo udělají se byt neoprávněně obrátí proti Komoře.

V loňském roce byla přijata i novela zákona o veřejné zakázce. Řada připomínek Komory byla přijata, některé ze závažných však přijaty nebyly. Za nejzávažnější považujeme absenci povinnosti uveřejnění skutečné ceny stavby, pokud výrazně překročí cenu uvedenou ve veřejné soutěži.

Zákon o zadávání veřejných zakázek je pro staváře velmi významný. Proto byla vytvořena zvláštní komise, která se touto problematikou zabývá.

Přestože legislativní činnost patří mezi nejuspěšnější aktivity Komory, nemůžeme být s výslednou verzí přijatých zákonů vždy spokojeni. Pro další období je třeba kontaktovat nejen poslance Parlamentu, ale i senátory a představitele centrálních úřadů státní správy a důsledněji se zapojit do přípravy vybraných zákonů.

Zahájení jednání Shromáždění delegátů ČKAIT 1997
zleva: Ing. Miroslav Čermák, CSc., – 1. místopředseda ČKAIT
Ing. Václav Mach – předseda ČKAIT
Ing. Bohumil Rusek – místopředseda ČKAIT

Vztah ke státní správě a místní samosprávě

Postavení ČKAIT vůči státní správě se v posledních dvou letech podstatně zlepšilo. Změnou personálního obsazení ministerstva hospodářství i současným obsazením ministerstva pro místní rozvoj se rozšířila potřebná komunikace tohoto ministerstva s Komorou. Tím se ještě zlepšily naše již tradičně dobré vztahy k odborům stavebního řádu a územního plánu a odboru živností.

Nepodařilo se konkretizovat spolupráci s ministerstvem průmyslu. Bez výsledků byl i kontakt na Český úřad pro normalizaci.

Kontakty v úrovni oblastí jsou členitější. Velmi dobré a vzájemně prospěšné jsou vztahy k některým živnostenským úřadům. Je nutné je dále rozvíjet. Komora by měla být nejen odborným konzultantem při vydávání živnostenských oprávnění, ale výrazněji by měla upozorňovat na nekvalitní práci v naší profesi.

Jedním z důležitých bodů činnosti ČKAIT je navazování kontaktů se stavebními úřady. Především v menších obcích by měla ČKAIT nabídnout svou odbornost. Je třeba rozšířit informovanost těchto orgánů o možnostech využívání ČKAIT pro jejich práci.

V řadě měst již byla navázána velmi dobrá spolupráce Komory s představiteli města. Účast našich členů při přípravě a vyhodnocování výběrových řízení nebo při tematických odborných soutěžích je jednou z konkrétních možností této spolupráce. Další možnosti jsou odborné semináře k ožehavým otázkám městské výstavby. Vhodné může být i vypracování stanoviska ČKAIT.

Obdobná spolupráce je s řadou přednostů okresních úřadů.

V následujícím období je třeba zlepšit informovanost a spolupráci s představiteli okresních měst. Bylo by vhodné prostřednictvím oblastí stanovit garanty pro rozvoj těchto styků.

Školství

Bez odpovědného přístupu představitelů stavebních fakult v Praze i v Brně k procesu autorizace by Komora nemohla mít takové postavení, jaké v současné době má. Vysokoškolští pedagogové jsou ve všech orgánech Komory. Velmi významně se podílejí především na práci zkušebních komisí. Naše spolupráce by se do budoucna měla rozšířit i do dalších oblastí. Komora bude využívat odborný potenciál vysokých škol především při vzdělávání svých členů, ať to budou odborné semináře nebo při ediční činnosti.

Stavební fakulty v Praze i v Brně jmenovali představitele ČKAIT do svých vědeckých rad. Tím je možné ovlivnit koncepci výuky a získat objektivní názor vysokoškolských pedagogů na činnost ČKAIT.

Školám musíme nabídnout spolupráci především při přípravě studijních plánů a zaměření výuky jednotlivých předmětů, zajištění odborné praxe a exkurzí nebo přednášek na vybraná témata. Přestože řada našich členů se účastní

státních závěrečných zkoušek na vysokých školách, byla by do budoucna vhodná institucionalizace této činnosti.

Náměty spolupráce platí i pro vztah ke středním odborným školám. Je to úkol především pro jednotlivé oblasti. Konkrétní forma této spolupráce je např. vytvoření společného informačního centra v prostorech školy. Komora této činnosti bude věnovat plnou podporu.

Kromě odborné spolupráce považujeme za nutné se v případě potřeby podílet na výchově studentů i materiálně. Proto jsme finančně podpořili nadace zřízené při vysokých školách pro podporu vynikajících studentů.

Rada nevládních organizací

Vzhledem k absenci centrálního orgánu pro stavebnictví vznikla v roce 1995 Rada nevládních organizací ve stavebnictví.

Radu tvoří :

- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků
- Český svaz stavebních inženýrů
- Svaz podnikatelů ve stavebnictví
- Česká společnost pro stavební právo
- Česká komora architektů
- Sdružení dodavatelů investičních celků
- Svaz zkušeben
- Nadace ABF.

Jedním z výsledků činnosti této Rady je „Koncepce stavebnictví do roku 2000“. Základní směry, které bude Rada nevládních organizací sledovat se týkají legislativy, informatiky a výchovy a vzdělávání.

Aktivita k členům komory

Informatika

Informovanost členů ČKAIT považujeme za jeden z nejdůležitějších úkolů Komory. Současný stav informačního systému, včetně námětů na jeho rozšíření, je následující:

- a) Právní poradny v Praze a v Brně
- b) Poradna k honorářovému řádu v Praze
- c) Informační centra ve většině oblastí
- d) Pořádání přednášek, seminářů a konferencí je především úkolem oblastí.
- e) Internet Kanceláře ČKAIT v Praze a v Brně jsou připojeny na síť Internet. Připravuje se připojení dalších kanceláří.
- f) Výstavy.

V roce 1996 se ČKAIT zúčastnila stavebního veletrhu CONEXPO, mezinárodního stavebního veletrhu ATIKA, stavební výstavy FOR ARCH Karlovy Vary, mezinárodního stavebního veletrhu v Brně a mezinárodního stavebního veletrhu FOR ARCH. ČKAIT se různou měrou podílela na jejich organizaci nebo na doprovodném programu.

Ediční činnost

Jednou z významných činností Komory je podpora odborného vzdělávání jednotlivých členů a šíření odborných informací.

Ediční činnost ČKAIT je možné rozdělit do několika skupin podle periodicity vydávání a podle rozsahu účasti Komory.

Z+i, Věstník ČKAIT

Pravidelně je členská základna informována prostřednictvím periodik Věstník a Zprávy + informace ČKAIT. Z+i jsou čtvrtletník, vydávané pouze pro členy Komory. Věstník je určen i pro stavební a živnostenské úřady a další představitele státní správy. Věstník je oficiální tiskovinou ČKAIT a vydává jej Kancelář ČKAIT v Praze. Ve Věstníku jsou uveřejňovány všechny důležité materiály ČKAIT a rozhodnutí jejich centrálních orgánů. Z+i slouží jako základní informační materiál členům Komory.

Stavební listy

Již třetí rok je Komora spoluvydavatelem časopisu stavebních inženýrů, architektů, techniků a stavitelů.

Stavební obzor

Měsíčník Stavební obzor začala vydávat Stavební fakulta ČVUT v Praze spolu s ČSSI. Komora se stala rovněž jedním z jeho spoluvydavatelů a naši spoluúčast předpokládáme i do budoucna. V tomto časopise by měly být zveřejňovány i zkušenosti a poznatky z realizací. Záleží tedy především na nás, jestli vysoce odborné teoretické články doplníme o aplikace těchto teorií.

Knižnice ČKAIT

Pokračovalo vydávání dalších titulů této „fialové“ knižnice. V loňském roce vyšly 2 tituly. Jednotlivé publikace pro Komoru zpracoval ČSSI nebo SDIC.

Cílem Komory ve vydavatelské činnosti je obsáhnout informace ze všech oborů a specializací.

Technická knižnice autorizovaného inženýra

V druhé polovině minulého roku bylo iniciováno vydávání TKAIT. Ve Stavebních listech byly zveřejněny anotace 19-ti publikací, které jsou připraveny k vydání v letech 1997 a 1998. Na základě obdržených přihlášek budou tituly průběžně vydávány a členům ČKAIT poskytovány s výraznou slevou.

Publikace mimo ediční řadu.

Prostřednictvím svých partnerských organizací pokračovala Komora ve své další ediční činnosti. Na základě převážně kladného ohlasu byla vydána koncem minulého roku Stavební ročenka 1997.

V loňském roce se podařilo vydat jeden ze základních předpisů Komory – Výkonový a honorářový řád. Vysoce pozitivně lze hodnotit fakt, že došlo ke sjednocení názorů na výkony a jejich procentuální podíly mezi architekty, inženýry

a techniky. Vznikl tak shodný text, který prezentují samostatně obě Komory. Vzhledem k velkému zájmu je připravován Komentář k výkonovému a honorářovému řádu.

V loňském roce byl vydán i seznam členů ČKAIT. Prestižní publikace o Komoře bude vydána začátkem roku 1997.

Možností účasti Komory při edičních aktivitách je více. Bude vždy záležet na tom, zda výsledná publikace může oslovit naše členy.

Pojištění

V roce 1996 prošel první rok platnosti obecného pojištění u Pojišťovny investiční a poštovní banky, která za 704 Kč/rok a osobu zajišťuje splnění zákonné povinnosti autorizovaných osob samostatně výdělečně činných být pojištěn a u autorizovaných osob v pracovním poměru poskytuje pojistnou ochranu, kterou dříve zajišťovalo tzv. minimální 50-ti korunové pojištění odpovědnosti pracovních právních vztahů.

Komora tak zajišťuje svým členům minimální pojistnou ochranu do výše 100 tis. Kč. My to pokládáme za správné a nutné. Další pojištění autorizovaných osob je potom jejich svobodným rozhodnutím co do výše i volby pojišťovny. Pojišťovna IPB se samozřejmě snaží poskytnout v tomto směru pro naše členy lepší podmínky, ale tuto další pojistnou ochranu již lze řešit individuálně, třeba i za lepších podmínek.

Po prvním roce je příliš brzy na zevrubné hodnocení pojištění, které je dlouholetou záležitostí. Podle zprávy Pojišťovny IPB bylo v roce 1996 řešeno 5 případů, z nichž 2 jsou ještě v řešení, 1 byl zamítnut a 2 vyplaceny likvidací v řádu deseti tisíců a statisíců korun (zde se jednalo i o nadstavbové pojištění).

Množství potenciálních případů bude narůstat. Je i v zájmu členů Komory, aby tuto pojistnou ochranu využívali vždy, kdy dochází k situacím sporů a možných závad. Znovu upozorňujeme, že pojištění kryje všechny případy, které autorizované osoby zpracovaly ode dne získání autorizace, tedy i před 1. 1. 1996.

Ostatní aktivity

Zahraniční vztahy

Veškerá zahraniční činnost ČKAIT je koordinována s ČSSI, s cílem provádět jednotnou zahraniční politiku obou organizací.

Pokračuje bilaterální spolupráce se stavebně-inženýrskými organizacemi sousedních zemí, dále regionální spolupráce v rámci Visegrádské čtyřky i celoevropské integrace v rámci Evropské rady stavebních inženýrů ECCE.

Zahraniční kontakty mají řadu významů. Mezi nejdůležitější patří vzájemné informace o stavu vývoje legislativy v jednotlivých zemích. Zkušenosti z Rakouska jsou pro nás

zajímavé například ve vztahu ke vstupu do Evropské unie. Zkušenosti z Německa, především informace Institutu pro svobodná povolání při univerzitě v Erlangenu, informují o právním postavení naší profese v Evropě.

Získané zkušenosti uplatňujeme jednak v návrzích legislativních norem, jednak při řešení některých odborných problémů.

Spolupráce s jinými organizacemi

Komora spolupracuje nebo využívá služeb řady organizací. Nejdůležitější je pro ČKAIT spolupráce s ČSSI.

Spolupráce se SPS jde především cestou rady nevládních organizací. V řadě případů jsme vzájemně konzultovali stanoviska k návrhům zákonů. V oblastech se spolupráce týká i informační činnosti a společného pořádání odborných akcí.

Spolupráce s Českou komorou architektů byla v loňském roce dosti náhodná. V rozhodujících momentech, týkajících se legislativy však byl náš postup jednotný. V letošním roce předpokládáme rozšíření spolupráce při soutěžích a výběrových řízeních.

Společnost pro stavební právo zajišťuje pro Komoru právní servis a podílí se na přípravě odborných seminářů. Rozhodující je činnost ve vztahu k tezí nového stavebního zákona.

Přes vstřícnost Českého statistického úřadu se nám nedaří využívat výsledků statistických šetření pro činnost našich členů.

S Nadací ABF spolupracujeme při vydávání Stavebních listů a podílíme se na práci Českého výboru systému výstav ForArch.

Sdružení dodavatelů investičních celků zajišťuje pro Komoru ediční činnost, především v oboru technologického zařízení staveb.

Koncem roku byla podepsána smlouva o spolupráci s Českou energetickou agenturou.

Ostatní aktivity

Komora společně s ČSSI uspořádala 26. 9. 1996 druhý Inženýrský den. Byl zaměřen na podporu vzdělání, především vysokoškolského.

Mezi aktivity Komory patří i aktivity společenské. Společně se Svazem podnikatelů ve stavebnictví, Českým svazem stavebních inženýrů a Stavební fakultou ČVUT jsme uspořádali v Praze na Žofíně 2. reprezentační ples stavebnictví. Plesu v Brně v Besedním domě se již tradičně zúčastnili představitelé Rakouské inženýrské komory a Rakouského svazu stavebních inženýrů.

Mezi společenské akce patří např. i spoluúčast při zahajování stavebních veletrhů.

Dne 11. 6. proběhlo setkání představitelů ČKAIT s našimi čestnými členy, kterými jsou členové bývalé Inženýrské komory.

ZPRÁVA O HOSPODAŘENÍ ZA ROK 1996

Hospodaření v roce 1996 vycházelo z přijatého rozpočtu Komory, sestaveného na podkladě rozboru užití členských příspěvků, které byly prakticky jediným zdrojem financí. Příjmová i výdajová část hospodaření splnily rozpočtové záměry. Přesto je třeba uvést některé problémy hospodaření Komory:

- úspěšnost výběru členských příspěvků je k 1. 1. 1997 97,5%, tedy cca 0,8 mil. Kč nebylo uhrazeno a v pokladně Komory chybí;

- v autorizačním procesu bylo od 2017 přezkoušených vybráno 8.03 mil. Kč. Náklady na zkoušky, slib, pořízení osvědčení a razítka jsou s tímto příjmem prakticky v rovnováze. Protože ze zápisného nových členů hradíme i náklady zkušebního procesu členů neúspěšných, je při očekávaném růstu nákladů pro rok 1997 nutno zvýšit hodnotu zápisného. Navrhujeme i jednat o možnosti zvýšit zákonný autorizační poplatek, neboť není správné, aby noví členové dopláceli na neúspěšné;

- ve výdajové složce hospodaření Komory nedošlo k výraznějšímu posunu oproti předpokládanému rozpočtu pro rok 1996, s výjimkou provozu centrální kanceláře Komory;

- v odborné činnosti se podařilo výrazně zvýšit objem informací, které směřují k členům ČKAIT;

- v odborných řadách A a B byla vydána řada publikací. Řada A je určena pro všechny členy Komory, řada B je řadou určenou pouze pro určité skupiny členů ČKAIT, a proto do budoucna bude vydávána formou spoluúčasti konkrétních osob na jejich nákladech.

Zcela novým prvkem je zajištění moderních metod přenosu informací prostřednictvím elektronických médií. První informace prostřednictvím CD ROM budou k dispozici v roce 1997.

Jediným zdrojem financí pro činnost Komory jsou členské příspěvky. Během loňského roku se podařilo výrazně snížit počet dlužníků. Po úpravě řádů bude zjednodušen disciplinární postih těchto osob. Budeme důsledně požadovat na státní správě, aby v souladu se zákonem č. 199 vyloučila ze soutěže o veřejnou zakázku osoby s disciplinárním trestem Komory.

Poplatek za autorizaci stanovený zákonem je velice nízký a kryje cca 20% nákladů na autorizaci. Je splatný až při zkoušce, a tím nepostihuje ztráty ČKAIT, pokud se pozvaná osoba ke zkoušce nedostaví. Zbývající část nákladů na autorizaci pokrývá zápisné. Zvyšující se počet uchazečů, kteří projdou autorizačním procesem neúspěšně znamená i zvyšující se finanční ztrátu ČKAIT při tomto procesu.

Hospodaření skončilo mírným přebytkem, který umožňuje zvýšit hodnotu vlastního jmění Komory. Hospodaření Komory podléhá kontrole dozorcí rady a nezávislých daňových poradců.

ČINNOST AUTORIZAČNÍ RADY

Průběh autorizací

Za loňský rok bylo autorizováno 2562 osob. K datu 31. 12. 1996 nebylo vyřízeno 968 žádostí. V Brně je ještě 37 nevyřízených žádostí, podaných v roce 1995.

Průměrná úspěšnost u autorizačních zkoušek činila v loňském roce 89,7%.

V roce 1996 bylo podáno 75 žádostí o udělení výjimky ze vzdělání, praxe nebo občanství. Výjimka byla udělena v 33,3% případů. Jednalo se především o výjimky z občanství.

Zkušební místa

Spolupráce se udržuje jen s těmi zkušebními místy, která jsou schopna odpovědně zajistit korektní a po formální stránce perfektní zkušební proces. V současné době spolupracuje kancelář Komory se šesti zkušebními místy v Praze a jedním zkušebním místem v Brně.

V představenstvu Komory i AR převládá názor, že zkušební proces by měl být v budoucnu koncentrován do organizačních struktur Komory a ČSSI.

Zkušební komise

Uplynulý rok 1996 byl významný pro personální obsazení zkušebních komisí. V souladu s platnými řády Komory bylo nutné jmenovat nové zkušební komisaře všech zkušebních oborů. Je potřebné zdůraznit, že se jednalo o velmi zdařilý personální výběr, neboť v průběhu celého funkčního období těchto komisí nebylo shledáno žádné vážné pochybení v jejich výkonu, ať již se jedná o věcné, formální či morální hodnocení.

Pro dvouleté období byly jmenovány nové zkušební komise, ve kterých převažují noví členové.

Změny v autorizačním procesu

Podstatnou změnou v autorizačním procesu je průběh zkoušky z legislativy, kde od 1. 1. 1996 byly zavedeny písemné testy, které nahrazují původní ústní zkoušení. Podle informací, které má AR k dispozici, je hodnocení zavedení této formy zkoušení pozitivní. Je nutné provádět kontinuální legislativní aktualizaci nových předpisů, zákonů a vyhlášek. Určitým otazníkem stále zůstává naplnění předmětu rozdílové zkoušky. V tomto roce vydá AR k tématu rozdílové zkoušky doporučenou směrnici, která bude vymezovat předmět rozdílové zkoušky a způsob její realizace.

AR klade zásadní důraz na doložení odborné praxe uchazeče prokazatelným způsobem. Hodnocení odborné praxe je nezbytným předpokladem připuštění uchazeče ke zkoušce a v tomto směru je veškerá odpovědnost na nově vytvořených zkušebních komisích. Vlastní část odborné zkoušky je založena na předpokladu předložení odpovídající dokumentace v podobě projektových či jiných dokladů, z kterých je patrné odborné zaměření a praxe uchazeče na základě kterých je možné vést odbornou rozpravu a diskusi.

Stížnosti a odvolání

Stížnosti a odvolání ve vztahu k statisticky hodnocenému autorizačnímu procesu je minimum, z celkově 14000 autorizovaných osob bylo orgány v soudním občanskoprávním řízení šetřeny 3 případy, z toho 1 případ byl rozhodnut ve prospěch Komory, 1 byl stažen a 1 je v jednání.

Stížnosti jsou ve většině případů od uchazečů, kteří neuspěli při vlastní zkoušce.

Jeví se potřebné, zamyslet se nad autorizačním procesem v širších souvislostech z pohledu jeho struktury ve vztahu k podmínkám, za kterých probíhá současná stavební činnost.

Delegáti volí nové představenstvo, dozorcí radu a stavovský soud

KONTROLNÍ ČINNOST DOZORČÍ RADY

Kontrola kanceláří ČKAIT

Před valnými hromadami proběhla kontrola všech kanceláří kromě kanceláře ČKAIT v Praze. Kontrolu prováděli pověřeni členové dozorcí rady.

Výsledky kontroly byly předloženy příslušné valné hromadě. Protože oblast Praha nemá samostatnou kancelář, byla kontrola provedena až před shromážděním delegátů v rámci celkové kontroly.

Za rok 1996 bylo kanceláři ČKAIT podáno celkem 12 písemných stížností. Z nich bylo 10 předáno dozorcí radě, 2 autorizační radě. Jejich vyřízení je zahrnuto ve zprávě DR. Autorizační rada projednala a vyřídila 2 stížnosti jako neopodstatněné.

Řešení stížností a podání – dozorcí rada

V roce 1996 registrovala DR ČKAIT celkem 20 stížností a podání. Z celkového počtu 20 podání za rok 1996:

bylo ukončeno 19
zůstává v šetření 1
počet případů předaných StS .. 4.

Počet stížností představuje bohatou škálu důvodů a příčin, které vedly k jejich podání.

Nejfrekventovanější přestupky:

Porušení etického řádu a autorských práv

Stěžovateli jsou většinou autorizované osoby ČKAIT nebo ČKA.

Stížnost na nekvalitní práci autorizované osoby

Stěžovateli jsou zejména investoři a stavební úřady.

Zvláštní kapitolu tvoří skupina autorizovaných osob ČKAIT, které neplatí členské poplatky.

Neplacení členských poplatků za rok 1995

DR ČKAIT podala podnět k zahájení disciplinárního řízení s 249 autorizovanými osobami, které nezaplatily za rok 1995 členské poplatky ČKAIT ani po urgencích kanceláře ČKAIT a DR ČKAIT.

Neplacení členských poplatků za rok 1996

DR ČKAIT podala podnět k zahájení disciplinárního řízení s 628 autorizovanými osobami, které ani po urgenci nezaplatily v náhradním termínu do 31. 10. 1996.

Z ČINNOSTI STAVOVSKÉHO SOUDU

Stavovský soud v roce 1996 obdržel čtyři podání od dozorčí rady.

a) Neplacení členských poplatků za rok 1995

Stavovský soud disciplinární řízení zastavil z důvodů uplynutí zákonné lhůty pro podání podnětu. Stavovský soud dlužníkům zastavení disciplinárního řízení písemně oznámil s tím, že se dopustili disciplinárního přestupku uvedeného v návrhu Dozorčí rady a zastavení řízení je nezbavuje povinnosti dlužné částky Komoře uhradit. Komora má právo dlužné částky občanskoprávní cestou vymáhat. K datu 1. 1. 1997 nezaplatilo členské poplatky za rok 1995 celkem 157 autorizovaných osob.

b) Neplacení členských poplatků za rok 1996

DR ČKAIT podala podnět k zahájení disciplinárního řízení s 628 autorizovanými osobami, které ani po urgenci nezaplatily v náhradním termínu do 31. 10. 1996. Dozorčí rada jako disciplinární žalobce navrhuje postih pozastavením autorizace.

Stavovský soud ČKAIT se tímto případem intenzivně zabývá a připravuje soudní jednání s jednotlivými nepláči. Pro zajímavost uvádíme, že k 1. 1. 1997 nezaplatilo členské poplatky za rok 1996 celkem 299 autorizovaných osob.

c) Stížnost na nekvalitní práci autorizovaných osob

V prvním řízení před disciplinárním senátem byla obviněná osoba uznána vinnou a bylo jí uloženo disciplinární opatření. Obviněná osoba nepodala ve stanovené lhůtě odvolání a rozhodnutí disciplinárního senátu nabylo právní moci.

I druhou causu postoupil Stavovský soud disciplinárnímu senátu.

d) Ve dvou případech, kdy došlo k odvolání, potvrdilo představenstvo, původní rozhodnutí stavovského soudu.

Z VYSTOUPENÍ HOSTŮ A DELEGÁTŮ

Doc. Ing. Ladislav Lamboj, CSc.

děkan fakulty stavební ČVUT v Praze

se ve svém vystoupení nejprve zmínil o podílu stavební fakulty ČVUT na činnosti ČKAIT.

Členové Akademické obce stavební fakulty ČVUT jsou členy volených orgánů Komory, ať už je to představenstvo či dozorčí rada. Stavební fakulta má zastoupení v autorizační radě. Nejrozsáhlejší činnost však vyvíjejí členové Akademické obce ve zkušebních komisích v rámci autorizačního procesu.

Nevýznamnou není ani publikační činnost v rámci technické knihovny autorizovaného inženýra. Dále se pan děkan krátce zabýval informacemi o současné výuce na stavební fakultě ČVUT Praha.

V současné době je na stavební fakultě v běhu 11 oborů inženýrského studia a 3 obory studia bakalářského. Z inženýrského studia jsou to tyto obory: Pozemní stavby a architektura; tento obor je koncipován jako šestileté inženýrské studium, ve školním roce 96–97 bylo do prvního ročníku přijato 138 studentů, celkem na oboru studuje 396 studentů. Dalším oborem je obor Pozemní stavby a konstrukce jako pětileté inženýrské studium. Do prvního ročníku bylo přijato 263 studentů, celkem na oboru studuje 774 studentů. Dalším oborem je obor Pozemní stavby, který byl koncipován jako pětileté inženýrské studium. Tento obor dobíhá, studuje na něm v současné době 937 studentů a je nahrazen předcházejícími dvěma obory. Obor Konstrukce a materiál je koncipován jako pětileté inženýrské studium, do prvního ročníku bylo přijato 30 studentů, a celkem studuje na oboru 42 studentů. Dalším oborem je obor Konstrukce a dopravní stavby, pětiletý obor. Do prvního ročníku bylo přijato 123 a celkem na oboru studuje 459 studentů. Obor Vodní hospodářství a vodní stavby má celkem 504 studentů, z čehož do prvního ročníku bylo přijato 115 studentů. Přidružený obor Geodézie a kartografie má celkem 448 studentů a v prvním ročníku studuje v současné době 105 studentů. Obor Podnikání a řízení ve stavebnictví má 505 studentů, v prvním ročníku studuje 81 studentů. Obor Management a ekonomika má celkem 174 studentů a do prvního ročníku bylo přijato 76 studentů. Dalším oborem je obor Systémové inženýrství ve stavebnictví a investiční výstavbě. Tento obor má 239 studentů, z čehož 63 studentů studuje v prvním ročníku. Posledním z inženýrských oborů je obor Inženýrství životního prostředí, na kterém studuje 370 studentů a v prvním ročníku 114.

Bakalářskými obory na Stavební fakultě v Praze jsou tyto: Obor realizace pozemních a inženýrských staveb, který je koncipován jako čtyřleté bakalářské studium včetně půlroční praxe. Na oboru studuje v současné době 46 studentů, z toho 20 v prvním ročníku. Dalším bakalářským oborem je obor Stavební management, čtyřleté bakalářské studium,

na kterém studuje v současné době 61 studentů, z toho v prvním ročníku 31. Posledním z bakalářských oborů je obor Katastr nemovitostí, který je koncipován jako tříleté bakalářské studium. Na oboru studuje 44 studentů a v prvním ročníku z tohoto počtu je to 15 studentů.

Doc.Ing.Arch. Jan Štípek

předseda České komory architektů

připomněl, že je to již téměř 5 let, co Česká národní rada schválila zákon č.360/1992 o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě. Převážnou část této doby jsme museli vzdorovat tlakům exekutivy.

ČKAIT autorizovala více než 15 tisíc inženýrů a techniků, ČKA pak 2,5 tisíce architektů. Principy zákona č.360/1992 se stávají sice pomalu, ale zato jistě součástí našeho profesního i právního vědomí. Převážná většina státních orgánů již na pravidla stanovené zákonem přistoupila. Zdá se, že z tohoto pohledu se stáváme standardní evropskou zemí.

Obě naše Komory se již téměř rok mohou věnovat svému poslání, které nespočívá pouze v udělování autorizací a eventuálně v činnostech dozorčích rad či stavovských soudů, ale musí se starat o zvyšování profesionální úrovně svých členů, o právní zajištění výkonu našich povolání, o rychlé a účinné šíření informací souvisejících s naší činností, o efektivní a účinné pojištění našich činností atd... Domnívám se, že se nám tyto činnosti daří realizovat.

S výše uvedenými činnostmi souvisí i kategorie, v posledních 60ti letech na území našeho státu poněkud zanedbávána, a to je morálka.

Při otvírání Salonu české architektury, který doprovázel Valnou hromadu ČKA v roce 1993, jsem slovo morálka použil v rozhovoru s novináři a reportéry z rozhlasu. Jsem nesmírně rád, že se slovo morálka vloudilo v poslední době i do slovní zásoby politiků. Ono totiž vnímání světa pouze přes ekonomická či finanční kritéria poněkud ochuzuje život člověka. Může totiž nastat situace, kdy tato kritéria nedosahují požadovaných hodnot a život člověka postrádá smysl.

Ted' od morálky odbočím. Víte, že bytový problém se stává jedním z největších politik poslední doby a přístup k tomuto bodu je poněkud neprofesionální. Protože přístup vládních úředníků je veden pouze kritérii ekonomickými a finančními a nikoliv věcnými, je diskuse o bytovém problému v mezích poněkud neprofesionálních.

Jsem přesvědčen, že obě naše Komory mají k bytovému problému v České republice co říci, a to fundovaně a věcně. Řešením bytového problému se intenzivně zabýváme a naše poznání není bez zajímavosti. A je poněkud jiné než výstupy ministerstva pro místní rozvoj.

Jako příklad naprosto nesystémového řešení Vám povím něco o hypotéčním úvěru. Když si někdo půjčí 2 miliony Kč na 15% úrok se splatností na 20 let, zaplatí víc než 6,3 milionu Kč. Řeknete si, že je to zcela jeho věc. To je pravda až do momentu, kdy si uvědomíme, že na státní podporu tento člověk získá z našich daní 1 milion 360 tisíc Kč. Možná, že by mi tento fakt nevalil u nemovitosti, která by měla cenu do dvou milionů, jenže stejný režim platí i pro toho, kdo má 8 milionů a chce dům za 10 milionů. Takže mu na hypotéce přispějeme stejně tak 1 milion 360 tisíc Kč a to už není systémové řešení, to je příspěvek na komfort.

Jestliže existuje objektivní nedostatek bytů (tj. méně bytů než rodin, které chtějí samostatně bydlet) a jestliže dosavadní trendy v bytové výstavbě samy o sobě neslibují nápravu (nová výstavba ani nepokrývá přirozený úbytek), pak je pochopitelné, že stát (vláda) hledá cesty k oživení bytové výstavby. Otázkou však je, zdali dosavadní opatření, jakož i nynější návrhy mohou tuto situaci vyřešit.

Jedním z hlavních problémů je nepoměr mezi kupní silou obyvatelstva a cenami stavebních dodávek, a to například i ve srovnání se situací za první republiky. Jestliže metr kubický v Baťových domcích stál v přepočtu na dnešní průměrný příjem, respektive průměrný příjem středních vrstev cca 1 000 Kč, pak metr kubický v současné bytové výstavbě přijde na 3 000 Kč i mnohem více. Za této situace si jen příjmově velmi silné rodiny mohou dovolit postavit, respektive koupit nový domek či byt. Stejně tak výstavba nových činžovních domů je závislá na existenci příjmově silné klientely. Protože však takto příjmově silných rodin je nyní pochopitelně málo, bytová výstavba vázne.

Tuto situaci však zřejmě nemůže změnit ani stávající, respektive navrhovaný systém finančních podpor, neboť nejenže neznamená příliš významné zpřístupnění bytové výstavby širšímu okruhu potenciálních zájemců, ale – a to zejména – nestimuluje poptávku (a tudíž ani nabídku) v kategorii úsporných a efektivních, tedy i levných typů rodinných domků či bytových domů. Ba právě naopak: finanční podporu (ať už formou zvýhodněné hypotéky či stavebního spoření, i systém „320/50“) dostane i ten, kdo staví nebo kupuje luxusní byt či rodinný dům za mnoho milionů. V tomto smyslu znamená stávající systém podpor nesmyslné plýtvání, neboť z veřejných prostředků přispívá i těm, kdo by stavěli tak jako tak a s podporou si jen mohou dovolit trochu více komfortu, než bez ní. Zároveň ovšem díky státní podpoře poněkud zvýšená poptávka po bydlení (bytových stavbách) znamená i růst cen těchto nemovitostí na trhu a tedy i nárůst zisků jejich dodavatelů. Státní podpora bytové výstavby nepodmíněná přiměřenou úsporností tak ve skutečnosti znamená jednak příspěvek na komfort, jednak přilepšení pro realitní kanceláře a stavební firmy. Nemá-li se stát dále zavazovat k těmto příspěvkům, které bude během příštích dvaceti let vydávat ze státního rozpočtu, a má-li se naopak rozběhnout bytová výstavba, je třeba tento systém neprodleně a zásadně korigovat.

Ing. Jiří Frýba*předseda Společnosti pro techniku prostředí*

ve svém příspěvku uvedl, že Společnost pro techniku prostředí, která je členskou organizací ČSVTS, se hlásí ke spolupráci s ČKAIT od samého vzniku, neboť patří ze zákona č. 360/1992 Sb. mezi její zakládající instituce. Členství v Komoře chápe jako potvrzení odborné zdatnosti členů Komory a tedy i reprezentantů zájmových oborů Společnosti pro techniku prostředí a samozřejmě i jako znak určité odborné prestiže.

Před Společností stojí v nejbližší době úkol vybudovat expertní kancelář, která by měla působit v rámci vlastních stanov a neměla by mít charakter žádných podnikatelských aktivit a byla by k dispozici opravdovým zájemcům o konkrétní řešení problematiky. Společnost si již vybuchovala významnou pozici na stavebních a strojních fakultách ČVUT a VUT a rovněž úzce spolupracuje s Technickou univerzitou v Bratislavě. Z této pozice nabízím Komoře spolupráci, konkrétně při realizaci ediční činnosti v oboru Technická zařízení budov.

Doc. Ing. Karel Papež, CSc.*Stavební fakulta ČVUT Praha*

se v diskusním vystoupení zaměřil na ediční činnost odborné skupiny Technologická zařízení staveb v rámci ČKAIT.

Odborná skupina se soustavně zaměřuje na přípravu vydávání odborných či legislativních doporučených standardů (DOSů). Doposud vydané svazky vyvolaly u odborné veřejnosti kladnou odezvu.

Dalším diskutovaným tématem byla možnost prohloubení spolupráce ČKAIT se stavební fakultou ČVUT.

Ing. Dr. techn. Miloš Šifalda

shrnuje svůj příspěvek do několika poznámek, a to:

Vyjádřil své přesvědčení, které považuje za axiom civilizované společnosti, totiž, že svoboda každého končí tam, kde ohrožuje svobodu mého bližního, ať už se jedná o život, majetek nebo dokonce, když činy jednotlivce mají známky veřejného ohrožení. Tam podle jeho názoru jsou hranice liberalismu.

Činnost ve stavebnictví může a taky ohrožuje širokou veřejnost, pokud je vykonávána nezodpovědnými jedinci.

Z hlediska zákonů pravděpodobnosti s přihlédnutím ke kvantilu kvality první jakosti je z našich více jak 15-ti tisíc členů alespoň 750 členů – to je 5% takových, kteří mohou být určitým zdrojem společenského nebezpečí. To není názor – to je zákonitost.

Z předchozího vyplývá, že kulaté razítko se „lvíčkem“ je určitým způsobem devalvováno a proto doporučuji, aby

dnešní Valná hromada uložila vedení ČKAIT usilovat v rámci Komory o maximální zkvalitnění odborné úrovně členské základny např. formou pravidelného přezkušování. Podrobně jsem prostudoval zákon o civilních technících z první republiky. Připomínám, že civilním technikem mohl být tenkrát pouze absolvent vysoké školy. Naše razítko má takovou úpravu, že zejména dnešnímu laikovi nic neříká. Spoléhá se, že když je na něm „lvíček“, je to už samo o sobě výrazem kvality jeho majitele. Tím méně mohou rozlišovat cizinci. Bylo by dobře se nad tímto stavem zamyslet, a to v zájmu naší předpokládané integrace do EU, aby pokud možno všichni nebo většina členů naší Komory byli svými kolegy ze států EU bráni vážně.

Vzhledem k tomu, že činnost některých našich kolegů ovlivňuje nepříznivě bezpečnost a náklady staveb, doporučuji, aby byla zvýšena odpovědnost stavebních úřadů, aby měly například za povinnost při stavebním povolení určovat závaznost „nezávazných“ ČSN a zejména dbaly na účinnost stavebního dozoru.

Vzhledem k tomu, že personální vybavení stavebních úřadů často neumožňuje odpovědné posouzení projektů, a tím i stavební povolení má mnohdy vysloveně vágní formulace, doporučuji, aby bylo povinné přezkoušení projektu, nejlépe autorizovanou osobou.

Postavení projektanta není třeba ve stavebním zákoně zvláštní právní formou chránit. Je třeba v zákoně především vytyčit jeho povinnosti. Svá práva si může zakotvit ve smlouvě se stavebníkem nebo dodavatelem, tedy s těmi, kdo ho platí. Projektant podle mne nepotřebuje zaštitění zákonem. Dostatečná je jeho vlastní nepopíratelná autorita, nejlépe opřená o vlastní dílo.

Ing. Jroslav Veselý, CSc.

seznámil delegáty ze svého pohledu se stavem zkušebních organizací u nás i v zahraničí a dále se záměry Českého institutu pro akreditaci.

Dále se zabýval významem autorizovaného oboru Zkoušení a diagnostika staveb v rámci regenerace stávajícího bytového fondu a inženýrských staveb a konečně pak i úlohy jakosti výrobků a služeb.

Ing. Karel Dahinter, CSc.

ve svém vystoupení vznesl několik poznámek k problematice oboru diagnostika a zkušebnictví při rekonstrukcích staveb.

Ing. Jiří Fiala

se zabýval osobními zkušenostmi ve styku se stavebními úřady při předkládání dokumentace ve stavebním řízení.

JUDr. Miroslav Hegenbart*předseda Společnosti pro stavební právo*

se v diskusním příspěvku zabýval jednak otázkou spolupráce Společnosti pro stavební právo s Komorou, dále pak dosavadními formami a obsahem autorizačních zkoušek pokud jde o právo a konečně výhledem stavebního řádu.

V budoucnosti by se měly přibližovat autorizační zkoušky z hlediska obsahu, ale i formy, metod zkoušení zkouškám z ověřování zvláštní způsobilosti pracovníků stavebních úřadů a zároveň by se měly přiblížit k výuce práva na vysokých školách, jmenovitě na architektuře a na stavebních fakultách.

Vede mě k tomu uvažovaná koncepce budoucího stavebního řádu. Pro ČKAIT je asi otázka stavebního řádu nejdůležitější. Můžeme zřejmě počítat do budoucna se samostatným stavebním zákonem, kde se jde úplně jinou cestou.

Tato jiná cesta spočívá v převalení základního principu, že za veřejné věci zodpovídá stát a státní správa. V podstatě říkáme, že končíme s takovým přesným dělením mezi veřejné a soukromé právo, že převalíme odpovědnost za veřejné věci ve vybraných otázkách na subjekty, které působí v soukromé sféře a učiníme je odpovědnými za veřejné zájmy.

V podstatě o co jde. Kontrolu projektu mohou provádět z tří hledisek. Z hlediska veřejných zájmů, z hlediska efektivnosti u investora nebo u managerské inženýrské organizace a z hlediska kontroly projektanta technicko – ekonomické komplexnosti projektu. Vlastně se provádí třikrát nebo minimálně dvakrát u projektanta a u stavebního úřadu stejné věci. To platí samozřejmě i o dotčených orgánech státní správy. A přesto odpovídají.

Za těchto okolností je nutno volit onu evropskou cestu, která dnes převažuje ve Švédsku, tj., že za kontrolu projektu i z hlediska veřejných zájmů bude zodpovídat autorizovaná osoba, ale jen autorizovaná osoba druhého stupně, tzn. ne autorizovaná osoba pro podnikání, ale autorizovaná osoba pro stát, státem autorizovaná, státem zmocněná a státu odpovědná. A jde o to, aby postupně, z hlediska určitých vybraných projektů a tam, kde o tom není sporu, autorizovaná osoba druhého stupně říkáme mu dneska pracovní „autorizovaný znalec“, aby vydal stavební povolení na tuto stavbu v podstatě za stát nebo aby stát ohlášenou stavbu, která má určitou perfektní dokumentaci, a to říkám jakoukoliv stavbu povolil mlčky, bez jakéhokoliv řízení po určité době.

To je stav, který znamená zlom. Já Vám musím říci, že už po uveřejnění této koncepce dostáváme pozitivní, ale i velmi negativní hlasy. Znamená zlomit toto vědomí a začít s přestavbou uvnitř nás, abychom si zvykli na tento proces. Já jsem mluvil jenom o stavebním řízení. Ale to platí i o ostatních řízeních jako je kolaudace staveb, dohled atd.

Letos v září budeme mít v Praze 1. konferenci pod záštitou ministerstva pro místní rozvoj a rady nevládních organizací ke stavebnímu řádu. Znamená to samozřejmě jiný přístup i v územním plánování, kde dosavadní lokalizace staveb,

ať už z hlediska koncepčního uložení v územním plánu, nebo individuálního rozhodnutí ad hoc musí být učiněna předmětem širšího, nějakého veřejného zájmu. Řada technických pravidel se zřejmě přesune přímo do zákona, takže se stanou nepřekročitelnými limity, ba můžeme říci fyzikálními ukazateli, které nebude možno jen tak překročit.

Novela živnostenského zákona s autorizací udělala to, co pan předseda vlády nechtěl. To jest kontrolu vstupu do podnikání. Nyní Komora ať chce nebo nechce, přímo nebo nepřímo kontroluje subjekty. A tudíž také kvalitu podnikání. Budoucí cesta Komory by měla být taková, aby se ČKAIT v budoucnosti konstituovala v orgán, který by se též staral o osoby, jež budou vystupovat za stát. A těch nemůže být tisíce, těch může být třeba tisíc nebo patnáctset, ale musí to být osoby nějakým způsobem privilegované.

Ing. Vlastimil Moucha*přednosta OK ČKAIT Pardubice*

se v diskusním příspěvku zabýval současnými problémy naší společnosti, které jsou mediálně velmi frekventované a které se částečně dotýkají i práce ČKAIT. Jde především o obecné problémy stavebnictví jako rezortu, který spoluvytváří ekonomiku tohoto státu a dále o problematiku bytové a energetické politiky.

Pokud se týká ekonomiky tohoto státu, většina ekonomů se shoduje, že největším současným problémem jsou expandující mzdy a obrovské pasivní saldo zahraničního obchodu. Můžeme samozřejmě jmenovat další problémy, jako např. napjatý státní rozpočet, nefungující obchodní soudnictví, platební nekázeň mezi ekonomickými subjekty, odpisovou politiku, zadluženost obcí, rentabilitu činnosti stavebních firem, diskutované zavedení DPH ve výši 22% apod., ale závažnost prvních dvou problémů je jistě největší.

Pokud se týká mezd, vzrostly meziročně mezi roky 1995 a 1996 průměrně o cca 18% a v rozpočtové sféře dokonce o cca 20%. Tyto mzdy výrazně převyšují růst produktivity práce a inflaci, která byla v loňském roce ve výši 8,6%. Klademe si otázku, jak je to možné, především v rozpočtové sféře, na kterou má bezprostřední vliv vláda. Vyšší platy znamenají i vyšší odvody na zdravotní a sociální pojištění a menší prostředky na investice, především ze státního a komunálního rozpočtu, čímž se snižuje společenská objednávka po naší práci.

Při nedůvěře občanů v bankovní sektor je výsledkem zvýšená poptávka po zboží, která je kryta dovozem. Za loňský rok vzniklo pasivní saldo zahraničního obchodu ve výši 160,3 mld. Kč a pro letošní rok se odhaduje ve výši 200 až 210 mld. Kč. Tento trend je alarmující.

Co v této situaci můžeme udělat my – autorizované osoby? Je zde celá řada majitelů projektových kanceláří i majitelů či vedoucích představitelů realizačních firem. Pro ně je adresována naše první výzva. Podmiňujte růst mezd důsledným zvyšováním produktivity práce. Pokud se týče salda zahraničního

obchodu – i stavebnictví se na něm svým dílem podílí. Předpokládáme, že i Vás navštěvují zástupci dealerů zahraničních firem, které nabízejí zahraniční stavební materiály a výrobky. Po roce 1989 se výrazným způsobem zvýšilo spektrum nabídky těchto materiálů a výrobků, zvýšila se kvalita projektování i realizovaných staveb a u řady českých výrobků se pod tlakem této konkurence zvýšila kvalita výroby.

Naše druhá výzva se týká všech členů Komory – projektantů i realizátorů. Používejme v maximální možné míře při srovnatelné kvalitě české stavební materiály a výrobky a pokusme se i my přispívat ke zmenšení pasivního salda zahraničního obchodu, který je jedním z inflačních faktorů.

Pokud se týká bytové a energetické politiky státu, zdá se, že proces jejich koncipování na úrovni vlády je v závěrečné fázi. V naší oblasti jsme již v minulosti na tato témata uspořádali několik konferencí a seminářů za účasti reprezentace zainteresovaných ministerstev a představitelů komunální sféry. Výstupem konferencí byly dokumenty, které byly poskytnuty i příslušným ministerstvům a představitelům komunální sféry. Je zajímavé, že některé závěry zmínovaných konferencí jsou obsahem koncepcí státní bytové a energetické politiky. Jsou to mediálně velmi atraktivní otázky, ale my bychom rádi zdůraznili něco méně atraktivního.

1. – Největším problémem v bytové oblasti se jeví zanedbanost bytového fondu. Existují různé odhady této zanedbanosti v relacích 300–500 mld. Kč a hlavním problémem dnešní společnosti je, kdo tuto zanedbanost zaplatí. Stát převzal zákonem bytový fond na obce, neboť si s tímto problémem vlastně nevěděl rady. Obce jsou však na tom podobně jako stát a snaží se rovněž zmíněný problém odsunout a převést privatizací na toho posledního v řadě – na občana. Problém se tak neřeší, ale přesouvá na prostého občana, který je z tohoto řetězce ekonomicky nejslabší, navíc je většinou laik a není adresátem státních podpor jako třeba obce. V koncepci státní bytové politiky je nejméně propracována část, která se zabývá péčí o stávající bytový fond. Je žádoucí zvýraznit státní participaci a v případě naší Komory je nutné nabídnout správná technická řešení při regeneracích objektů bytového fondu, zejména panelové technologie.

2. – Pokud se týče energetické politiky, dovoluji si pouze citovat závěry konference „Energetika měst a obcí“, která se uskutečnila 7. 11. 1996 v Pardubicích. Konference doporučuje kromě cen energií toto:

a) Podstatně zvýšit objem státních prostředků pro jednotlivé programy ČEA na snižování potřeby energie. Uvedené programy koordinovat se systémem státních podpor na rekonstrukci zejména panelových budov všeho druhu, neboť zateplování obalových konstrukcí je nejlepší regenerační a energeticky úsporné opatření.

b) Vytvořit finanční podmínky pro nastartování mediální kampaně ke snižování spotřeby všech druhů energie. Tato kampaně by měla být zaměřena na všechny subjekty, ale zejména

na jednotlivé občany. Energetické suroviny dovážíme především z Ruska a máme s ním pasivní saldo ve výši 37 mld Kč.

c) ČEA a ČKAIT formou různých odborných seminářů zajistí transfer informací především pro projektanty a další odborníky za účelem navrhování energeticky úsporných řešení při investičním procesu. Tento bod je zároveň třetí výzvou k ostatním kolegům – přednostům oblastních kanceláří ČKAIT.

Ing. František Kulhavý, CSc.

se zabýval současnou legislativou v oblasti péče o krajinu, přírodu a o urbanizovaný prostor člověka. Tato je podle diskutujícího značně roztříštěná, nesourodá a mnohdy si protičící. Chybí skutečná odborná rozprava nad ucelenou koncepcí nové legislativy, řešící celou problematiku, včetně průníků do ostatních složek našeho života. Dosavadní dílčí právní úpravy, včetně projednávané novely stavebního zákona, jsou nekoordinované, meziresortní připomínkové řízení ani parlamentní rozprava nedosahují požadované úrovně, což dokazují četné doplňky ke stávající legislativě.

Ve snaze přispět ke zrychlení tohoto procesu, rozhodli se členové ČSSI, zájmové skupiny Kulturně technických inženýrů, již v lednu 1995 iniciovat zájem Ministerstva životního prostředí, řešit tento aktuální problém. Po několika jednáních, dvou panelových diskusích za účasti zástupců MŽP, MZe, ČKA, ČKAIT, výkumu, vysokých škol a praxe i finanční podpore MZe, se k dnešnímu dni podařilo připravit návrh ucelené koncepce legislativy v oblasti ochrany životního prostředí a krajiny, kompatibilní s legislativou sousedních států Evropské unie a řešící současně i problémy snížení byrokracie v oblasti územního plánování a stavebního řízení.

Jsou zde řešeny i problémy pro naši Komoru velmi významné. Jde o oddělení územního plánování od stavebního řízení se zavedením funkce regionálního krajinného inženýra, to je osoby, která vykonává vrchní dozor nad krajinou v daném regionu a má právo i odpovědnost hájit a prosazovat veřejné zájmy při územním a stavebním řízení.

Dále je zde řešen dosud samostatný a ze souvislosti širší právní úpravy vytržený systém ověřování způsobilosti k projektování pozemkových úprav a výkon v této oblasti mimo systematiku profesní samosprávy.

V závěrečné části setkání předních odborníků v oblasti životního prostředí v únoru 1997 byla schválena rozborová studie oboru krajinné inženýrství a doporučeno její předání jako iniciativního odborného materiálu komorám, ministrům a parlamentu České republiky. Dále bylo doporučeno intervenovat poslance a senátory k realizaci kroků v tomto podkladu uvedených.

Vzhledem k tomu, že profesní působení naší Komory zásadně ovlivňuje budoucí vzhled krajiny, věřím, že funkcionáři i řadoví členové nás v této iniciativě podpoří v těchto oblastech:

– podpořit přijetí novely zákona ČNR č. 360/1992 Sb., uvažující rozšíření oborů o krajinné inženýrství se specializacemi „územní plánování krajiny, pozemkové úpravy a kulturně technické inženýrství“

– pověřit představenstvo Komory přípravou přechodných opatření včetně návrhů úprav našich vnitřních řádů, vyplývajících z rozšíření oboru.

Diskutující doufá, že naše odborná i politická veřejnost si včas uvědomí závažnost stávajícího dluhu naší krajiny i budoucím pokolením a zdokonalením legislativy i odpovědným projednáním v parlamentu.

Ing. Jiří Matula

se ve svém příspěvku zabýval zajišťováním systému jakosti stavebních prací, tzv. certifikací a prvními poznatky z jeho praktického uplatňování.

K přednesení příspěvku ho přivedly dva Metodické pokyny Ministerstva dopravy a spojů k zajišťování resortního systému jakosti v oboru pozemních komunikací v oblasti projektování staveb a provádění staveb. Tyto pokyny byly vydány v listopadu loňského roku. Platnost pokynu pro projektové práce je od 1. 12. 1996, v oblasti stavebních prací se předpokládá uplatnění systému jakosti od 1. ledna 1998; období do této doby se považuje za přechodné. V přechodném období už mohou uchazeči o veřejnou zakázku uplatňovat tento systém jakosti a bude k němu přihlíženo při shodných nabídkách více uchazečů.

Podle těchto pokynů bude způsobilost k zajištění jakosti projektových i stavebních prací požadována jako další kvalifikační předpoklad zadavatelem veřejné zakázky a je z hlediska zadavatele určen především investorům v rámci resortu dopravy, tj. silničním investorským útvarům a Správám a údržbám silnic. Jedná se tedy o doplnění požadavků zákona „O zadávání veřejných zakázek“, na což má podle zákona při vypisování soutěže zadavatel právo. Přitom je nutno upozornit, že tento pokyn se týká veškerých staveb na dálnicích a silnicích budovaných v rámci resortu dopravy, tedy o podstatnou část investičních prostředků na veřejné stavby.

Diskutující se domnívá, že tím dochází k dalšímu administrativnímu omezení jak účastníků řízení, tak zadavatele veřejné zakázky. Systém zajišťování jakosti je na místě v oblasti zkušebnictví a zřejmě i výroby materiálů a stavebních prvků. Méně je o tom přesvědčen v oblasti provádění staveb a v oblasti projektování jej považuje za velice sporný v případě, že bude aplikován prakticky u všech staveb, jak vyplývá z Pokynu.

Vzhledem k tomu, že se Pokyn týká veškerých silničních staveb na státní síti, tedy i staveb v investičních nákladech v řádu statisíců korun, nepřiměřeně vymezuje okruh projektů a stavebních firem, jež se mohou zúčastnit výběrového řízení.

Pokyn v oblasti projektových prací má výrazně administrativní charakter – zavádí tři stupně zajištění jakosti :

- certifikační systém
- program zajištění jakosti
- projekt jakosti.

Na tyto tři stupně je odkazováno v dalších předpisech a přílohách Pokynu.

První dva stupně jsou prakticky nedostupné malým a nově vznikajícím firmám; jedná se o zavedení systému jakosti v organizaci podle norem ČSN – ISO 9000, jež zpracuje firma oprávněná k certifikaci systému jakosti. Tento proces je časově poměrně náročný (cca 0,5–1 rok) a tomu rovněž odpovídá cena. Složitým certifikačním procesům, resp. jiným řízením prověřujícím způsobilost k zajištění jakosti se nebudou moci podrobit firmy menší, nově vznikající a podobně a dojde tedy k dalšímu omezení uchazečů a tím i regulaci trhu. V této souvislosti si lze představit reakci kolegů architektů na podobné omezení.

Pro projektové práce je pokynem sice doporučen nejnižší stupeň, tedy projekt jakosti, jež se zpracovává na jednotlivé zakázky. V podstatě však lze předpokládat, že zvýhodňován v soutěži bude uchazeč s dosaženým vyšším stupněm.

V přílohách k pokynům jsou popsány postupy při uplatňování jednotlivých stupňů jakosti (s výjimkou certifikace, jež je dána normou).

Součástí přílohy k pokynu je přímo jmenovitý seznam akreditovaných certifikačních orgánů doporučených Ministerstvem dopravy a spojů. Jedná se o firmy státní, výzkumné ústavy i firmy soukromé. V seznamu je těchto firem pět, z toho 4 z Prahy a 1 z Brna. Z praxe však víme, že těchto firem je více, než je v seznamu uvedeno.

Ačkoliv se tento Pokyn týká pouze resortu dopravy a staveb zhotovovaných v rámci resortu Ministerstva dopravy a spojů, proces certifikace i přes rozporné reakce a zkušenosti v zahraničí se u nás zdárně rozvíjí a může brzo zasáhnout i do dalších resortů (např. zdravotnictví, průmyslu apod.), kde je již výraznější podíl i pozemních staveb.

V této souvislosti není bez zajímavosti, jakou úlohu v procesu certifikace a především jeho přípravy hraje Komora.

Ing. Aleš Matoušek, CSc.

se zabýval ediční činností ČKAIT. Náměty pro nové tituly by se neměly týkat pouze oborů stavebních a strojních, ale i profesí elektro (silno a sloboproud, sdělovací technika).

Tvorbou edice se zabývá redakční skupina aktivistů ČKAIT, předsedou je Ing. Václav Chalupa z pražské oblasti.

Ing. Jaroslav Klouda, CSc.

vznesl několik poznámek k „malé“ novele stavebního zákona a porušování pravidel při používání razítka autorizovanou osobou.

Ing. Miroslav Loutocký

tajemník Regionální sekce ČKAIT Brno

směřoval svůj diskusní příspěvek k vnitřním a vnějším vztahům ČKAIT. Komora ukončila etapu, ve které leželo těžiště její činnosti v obhájení postavení a profilu Komory, jako subjektu veřejného práva. Končí etapa autorizačního procesu a růstu počtu členů. Nastává období kvalitativně jiné, vyžadující podněty a kroky, které budou definovat nové směry v činnosti Komory. Bude prospěšné, když Komora přenesla těžiště svých činností od řešení současných vnitřních problémů na vnější vztahy, směřující ke komunikaci se zákonodárnými sbory, exekutivou, EU a v neposlední řadě se svými členy.

V oblasti vnějšího působení je prioritou novela stavebního zákona a postupně nový stavební zákon, ve kterých postrádáme definici postavení projektanta, zodpovídajícího za technické a ekonomické řešení stavby. Příprava staveb, zadávání projektů a realizace, zejména u veřejných investic, jsou činnosti, které trpí často chybami, zpochybňujícími nezávadnost postupů a korektní průběh. Zejména u okresních investorů, ale nejen tam, chybí jasné definice zadávacích podmínek, analytický přístup v průběhu výběrového řízení, ošetření smluvních vztahů investora se zhotovitelem a mandatářem, dohled nad stavbou, jejím vyúčtováním a objektivní posuzování oprávněnosti nákladů překračujících rozpočet stavby.

Komunikaci se zákonodárnými sbory a exekutivou není nadále nutné odvíjet na základě snahy o účast na připomínkových řízeních. Postavení Komory je natolik posíleno, že žádá z předloh, týkajících se stavebnictví, by neměla procesně postupovat bez stanoviska ČKAIT. Komora si musí obhájit svou pozici odborného oponenta, spolupracujícího k úspěšné průchodnosti předloh zákonů, vyhlášek a směrnic pro projektování a realizaci staveb a technologických celků.

Komunikaci může zkvalitnit setkávání s politiky v pravidelných termínech typu „jour fix“, kterých by se kromě reprezentantů Komory zúčastňovali i členové. Tyto termíny mohou být organizovány jak centrálně, tak v oblastech, s garancí ze strany Komory za úroveň námětů a účast v diskusi.

Úspěšné zahraniční kontakty Komory je nutno dovršit členstvím v Evropské federaci asociací konzultačních inženýrů EFCA, protože Komora vzniknuvší ze zákona je oprávněným subjektem, který má zastupovat ČR. Tento krok není jednoduchý, je však nezbytný v rámci asociačního procesu s Evropskou unií. V této oblasti je na místě diskuse o slučitelnosti postavení autorizovaného inženýra se standardy EU a o případném vyšším stupni pro euroinženýra.

Do obou oblastí, jak vnitřních, tak vnějších vztahů, náleží národní přístup k certifikaci firem. Současný vývoj v ČR, který nenese znaky poučení z překonané certifikační euforie v Evropě, je pro Komoru a její členy sotva přijatelný. Komora se musí přihlásit svými stanovisky k současným představám soukromoprávně operujících subjektů na trhu certifikace a k pokusům o byrokratické nařizování povinnosti certifikaci vlastnit.

Ing. Svatopluk Zídek

přednosta OK ČKAIT Karlovy Vary

poukázal na neuspokojivé výsledky stavebnictví v loňském roce a nastínil možnosti, jak tuto situaci zlepšit, a to užší spoluprací ČKAIT se Svazem podnikatelů.

Vládní činitelé by si měli uvědomit, že investiční výstavba je dlouhodobý úkol a dále že názory 16 000 členů ČKAIT mohou pomoci nepříznivý stav v investiční výstavbě změnit.

JUDr. Václava Ondřejchová

Ministerstvo pro místní rozvoj, odbor stavebního řádu

podala informaci o připravované novele stavebního zákona.

Ministerstvo pro místní rozvoj navázalo na dřívější legislativní práce bývalého Ministerstva hospodářství na novele stavebního zákona. Ministerstvo hospodářství v roce 1994 zpracovalo a mezirezortně projednalo návrh novely tohoto zákona, která byla v roce 1995 vládou předložena Poslanecké sněmovně. Návrh novely byl v prvním čtení Poslaneckou sněmovnou přijat. Prošel Výborem pro veřejnou správu, regionální rozvoj a životní prostředí, který návrh novely s dílčími úpravami doporučil k dalšímu projednávání. Konceptně nebylo k návrhu novely připomínek. Nicméně ke konečnému projednání již nedošlo, protože končilo volební období, na jehož závěr již některé návrhy právních norem nebyly sněmovnou pro nedostatek času projednány.

Vláda České republiky rozhodla a usnesením ze dne 23. 7. 1996 č. 382-411 uložila ministru pro místní rozvoj, aby novela stavebního zákona před předložením vládě byla rozeslána do připomínkového řízení. Usnesením ze dne 8. 1. 1997 č. 8, kterým byl schválen plán práce vlády na I. pololetí 1997 se Ministerstvu pro místní rozvoj ukládá předložení návrhu do 31. 3. 1997.

Při práci na novele se vycházelo ze zadání vlády v usnesení č. 150 z 23. 3. 1994, který zněl zjednodušit proces územního plánování a stavebního řádu.

Ke splnění tohoto úkolu se navrhuje následující základní změny:

- zjednodušení systému územně plánovací dokumentace
- umožnění všem obcím pořizovat územní plány a regulační plány pro své území
- časové omezení lhůt v procesu projednávání územně plánovací dokumentace
- stanovení zřetelných procesních pravidel a odstranění administrativního balastu, přičemž je nutné respektovat jak zájem stavebníka na rychlém průběhu řízení, tak důslednou ochranu veřejných zájmů podle zvláštních předpisů,
- liberalizaci požadavků na autorizaci a stanovení veřejnoprávní odpovědnosti autorizované osoby,
- stanovení požadavků na výrobky trvale zabudované do stavby, které mají vliv na vlastnosti stavby z hlediska její pevnosti, stability, hygieny, požární ochrany a úspory energie tak, jak to vyplývá z přijaté Směrnice EU o výrobcích,
- uvedení stavebního zákona do souladu se stávajícím právním řádem.

S ohledem na časovou a prostorovou omezenost je možno se blíže věnovat pouze otázce výkonu vybraných činností ve výstavbě.

Podle § 46a vybranými činnostmi ve výstavbě jsou ty, jejichž výsledek ovlivňuje ochranu veřejných zájmů ve výstavbě. Mohou je vykonávat pouze fyzické osoby, které získaly oprávnění k výkonu těchto činností podle zvláštního předpisu. Jedná se zejména o tyto právní předpisy:

- zákon ČNR č. 360/1992 Sb., o výkonu povolání autorizovaných architektů a o výkonu povolání autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě, ve znění zákona č. 164/1993 Sb. a zákona č. 275/1994 Sb.,

- zákon č. 61/1988 Sb., o hornické činnosti, výbušninách a státní báňské správě, ve znění zákona č. 425/1990 Sb., zákona č. 542/1991 Sb. a zákona č. 169/1993 Sb.,

- zákon č. 200/1994 Sb., o zeměměřictví a o změně a doplnění některých zákonů souvisejících s jeho zavedením.

Právnícké osoby mohou podle téhož ustanovení vykonávat vybrané činnosti ve výstavbě jen pokud zabezpečí jejich výkon osobami uvedenými výše. Zákon tyto osoby zavazuje dbát při své odborné činnosti na ochranu veřejných zájmů.

Za vybrané činnosti se pro účely stav. zákona považují:

a) projektová činnost, kterou se rozumí zpracování územně plánovací dokumentace nebo územně plánovacích podkladů, které ji nahrazují, a dále zpracování dokumentace staveb pro vydání územního rozhodnutí a stavebního povolení, včetně statických a dynamických výpočtů konstrukcí staveb. S výjimkou staveb pro bydlení, staveb podzemních, opěrných zdí a změn těchto staveb, se za vybrané činnosti nepovažuje zpracování dokumentace drobných staveb a jednoduchých staveb a jejich změn; dokumentaci těchto staveb zpracovává kvalifikovaná osoba,

b) vedení realizace (provádění) staveb, s výjimkou vedení realizace (provádění) staveb pro individuální rekreaci, přípojek na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci, drobných staveb a změn uvedených staveb.

Podle § 44 může stavbu a její změnu provádět jen právnická osoba nebo fyzická osoba oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako předmětu své činnosti podle zvláštních předpisů. Jednoduché stavby a jejich změny, s výjimkou staveb pro individuální rekreaci a přípojek na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci, včetně jejich změn, může stavebník provádět sám pro sebe svépomocí, jestliže zabezpečí odborné vedení jejich realizace (provádění) oprávněnou osobou, to jest osobou která prokáže oprávnění k výkonu těchto činností, které je třeba chápat nejen oprávnění vyplývající z autorizace, ale i odpovídající oprávnění získané podle dřívějších předpisů (viz § 34 zákona č. 360/1962 Sb.).

Stavby pro individuální rekreaci, přípojky na veřejné rozvodné sítě a kanalizaci, drobné stavby, změny těchto staveb a udržovací práce na stavbě může stavebník provádět sám pro sebe svépomocí, jestliže zabezpečí odborný dozor nad prováděním stavby osobou, která má odpovídající odborné vysokoškolské nebo středoškolské vzdělání a alespoň 3 roky

praxe v oboru (dále jen „kvalifikovaná osoba“), pokud sám není odborně způsobilý dozor provádět.

V § 46b je upravena veřejnoprávní odpovědnost osoby vykonávající vybranou činnost. Projektant odpovídá za správnost, úplnost a proveditelnost zpracované projektové dokumentace. Statický výpočet musí být zpracován v takové formě, aby byl kontrolovatelný. Projektant je povinen přizvat ke zpracování dílčích částí projektové dokumentace další oprávněné projektanty s příslušnou specializací, není-li způsobilý některou část projektové dokumentace zpracovat sám.

Osoba, která vede realizaci (provádění) stavby je v rozsahu předmětu svého podnikání (činnosti) odpovědná za řádné provedení prací v souladu s dokumentací ověřenou stavebním úřadem ve stavebním řízení, za dodržení podmínek stavebního povolení, povinností k ochraně života a zdraví osob a bezpečnosti práce vyplývajících z ostatních právních předpisů. Nemá-li osoba, která vede realizaci (provádění) stavby, pro jednotlivé druhy prací odbornou způsobilost v příslušném oboru, je povinna přizvat jinou odborně způsobilou osobu.

Ing. Richard Barvínek

diskutoval o normalizační činnosti v souvislosti se vstupem České republiky do Evropského normalizačního centra, do CENu.

Diskutující vyzval vedení Komory k navázání kontaktu s vedením Českého normalizačního institutu a otevření diskuse na dané téma.

Ing. Bohumil Kujal

ve svém příspěvku doporučil delegátům, aby zvýšení profesní úrovně členů bylo zajišťováno programovým postgraduálním studiem.

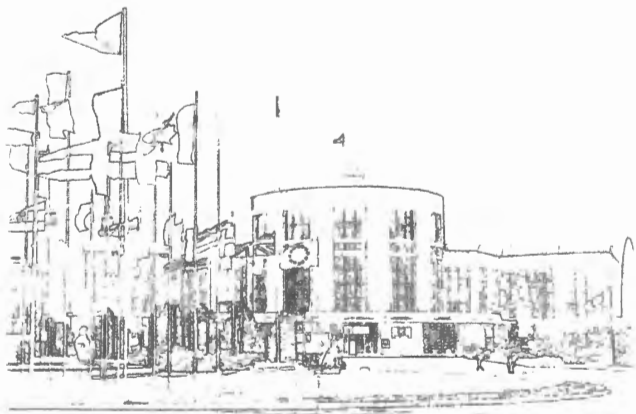
Ing. arch. Jan Fibiger, CSc.

generální ředitel ABF – Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství Praha

poukázal na potřebu systematického zajišťování kvalitních odborných informací pro členy Komory, které v současné době obstarává ABF. Tato instituce navazuje na již třicetiletou tradici československého střediska výstavby a architektury. Nové podmínky hospodářské struktury ČR vytvářejí nové požadavky na informace. ABF vychází z tradice a buduje české stavební informační centrum, jehož hlavními cíli jsou:

- budování českého stavebního informačního systému
- jednotný systém informací
- vedení stavební knihovny
- vydávání a distribuce stavebních publikací
- vytváření sítě regionálních SICů
- Internet
- soutěže podporující kvalitu českého stavebnictví
- veletrhy FOR SYSTÉMu.

INŽENÝRSKÝ DEN 1997 BRNO, 22. dubna 1997

Stavby a energie po roce 2 000

Téma Inženýrského dne 1997 a stěžejní část úvodního projevu předsedy Českého svazu stavebních inženýrů Ing. Miloslava Pavlíka CSc.

Jestliže koncem minulého století ovládla průmyslovou část světa obecná snaha po nových vědeckých poznatcích, často bez konkrétní aplikace a vyvolala tak opravdovou vědeckou euforii, pak v polovině tohoto století zaznamenáváme rozhodující změny v silné orientaci výzkumu na jeho využití. Technické aktivity člověka nezůstávají bez vlivu na přírodu a především fenomén únavy z techniky způsobil, že lidé začali věnovat pozornost ekologickým důsledkům hospodářského rozvoje. Stavebnictví přirozeně nezůstává stranou této diskuse. V žádném případě to nemůže znamenat odklon od další technizace, ale naopak cílené je sledování vývoje nových, ekologicky čistých, veskrze špičkových technologií. Recyklace surovin, úsporná opatření ve spotřebě energií, zlepšení účinnosti výroby energií, úspory při přenosu energie i u spotřebitelů a v neposlední řadě vzdání se nepotřebného nadbytku, jsou nejčastější atributy, které mají dopad do výroby stavebních hmot, výstavby jako celku, následného užívání staveb, jejich provozu a údržby.

Na energetickou krizi v sedmdesátých letech reagovala veřejnost i řada předních politických, vědeckých a dalších osobností silnými obavami z vyčerpání zdrojů fosilních paliv během několika desetiletí.

Vypuklo horečné pátrání po nových obnovitelných zdrojích energie. Vedle výstavby jaderných elektráren se předmětem diskuse staly další alternativní zdroje energie, sluneční vč. na slunečním záření závislé vodní síly, energie větru, mořských vln a tepelné energie moří, energie přílivu a odlivu i energie geotermální.

Jsou skutečné důsledky globálních trendů opravdu tak hrozné, že jejich řešení má mít přednost před lokálními zájmy? Jaké má lidstvo prostředky pro řešení globálních problémů, jaké mohou být výsledky a kolik to bude stát? Při hledání odpovědi nemohou, podle našeho názoru, stát stranou

stavební inženýři, kteří respektují obrovský technický duševní potenciál. Cílem našeho tradičního setkání je seznámení se s energetickou politikou v naší republice, s trendy v Evropské unii a zkušenostmi našich sousedů. Ty se mohou stát motivací k návrhům a realizaci stavebních konstrukcí a technologií, které prodlouží životnost jednotlivých produktů a ve svém důsledku sníží výrazně spotřebu energie nejen při vlastní výstavbě, ale především při užívání.

Během uplynulého století změnila technické vymoženosti snad všechny oblasti každodenního života. Rychlost, s jakou se to stalo, nemá obdoby v dosavadních dějinách lidstva. Technický rozvoj ovlivnil a proměnil život lidí v každém ohledu. Stejnou měrou byla zasažena oblast dopravy, energetiky, zabezpečování potřebných surovin, průmyslová doprava, pozemní stavitelství i vše objímající technika informační komunikace. Technické aktivity člověka současně nezůstávají bez vlivu na přírodu, a proto se dostávají do popředí stále více ekologické otázky.

I z tohoto pohledu je nutné analyzovat stále se zvyšující potřebu energií. Ani stavebnictví se pochopitelně nevyhnulo provedení komplexního rozboru, protože energii spotřebováváme jak při těžbě surovin, jejich zpracování při výrobě stavebních výrobků, v další fázi při vlastní výstavbě, ale také v neposlední řadě při provozu budov a následné recyklaci surovin při případné demolici objektů.

Domnívám se, že právě naše inženýrská profese, která působí v celém investičním procesu, je schopná komplexního pohledu a může výrazně ovlivnit celkovou účinnost jednotlivých přijímaných úsporných opatření. Účinnější tepelnou izolaci počínaje a podporou využívání nových, netradičních zdrojů energie konče!

Myšlenka alternativních zdrojů není nová, již v roce 1904 byla v italském Lardarellu postavena první elektrárna využívající geotermální energie. V době stoupajících energetických nároků je to i dnes možnost, jak získat energii z čistě přírodních zdrojů, které jsou navíc ekologicky čisté. Tento příklad jsem ale uvedl spíše jako důkaz inženýrského umu, než jako pro nás využitelný reálný příklad.

Historicky je však důležité jiné datum – 2. prosince 1942 byl uveden do provozu první jaderný reaktor. Zasloužil se o to vědecký tým pod vedením Enrika Fermiho v Chicagu. Budování systémů jaderné energetiky, jak je všeobecně známo, má i své odpůrce, jejichž argumenty jsou v mnohém velice přesvědčivé. Proto jsou aplikovány další pokusy využívající alternativní zdroje energie. Většina z nich se však ukazuje realizovatelná pouze za předpokladu vysokých nákladů, řada návrhů je nereálných. Navíc vedle pozitivních zjištění byla při výzkumu objevena řada nepříznivých doprovodných jevů, které oddalují jejich praktické využití. Tím více je nutné zaměřit se na tendence vedoucí ke snižování spotřeby energie, nikoliv na rozšiřování její výroby!

Určitou variantou je využití solární energie, směr, který v určitém omezeném rozsahu může být aplikován i v našich podmínkách. Přes svoje vyšší investiční náklady může být v nejbližším časovém období alternativou, která pokryje část energetické potřeby. V tomto směru již existují více než dvacetileté konkrétní zkušenosti, protože první dům, jehož potřebu energie plně kryje Slunce, známý jako „sluneční dům K.W. Broera“, byl postaven na univerzitě Delaware v r. 1973.

Vraťme se však do současnosti. Snahy o úspory energií a zvyšování energetické efektivity v ES byly motivovány nejistotami ve zdrojích energií, jejich dodávkách a cenách na mezinárodních trzích a zejména již zmíněných požadavcích na ochranu životního prostředí. K tomu směřují i předpisy ES zaměřené na úspory energie v budovách vyjádřené v následujících dokumentech:

rezoluce Rady ES z r. 1985 o zdokonalení energetických programů

evropská politika racionálního užití energie v sektoru stavebnictví

a nejnověji v rozhodnutí Rady z r. 1991, týkající se podpory energetické účinnosti ve Společenství (program SAVE).

Jednotlivé předpisy jsou v této oblasti formulovány vesměs jako doporučení, nelze je však podceňovat. Vztahují se na stávající i nové budovy, a to jak na občanské, tak na obytné objekty. Doporučují se nejen pasivní způsoby úspory energií (tepelné izolace – zejména u budov pro bydlení a ubytování), ale především aktivní úspory energií v budovách – prostřednictvím automatizovaného řízení a regulování dodávek tepla a užitkové teplé vody v závislosti na venkovních a vnitřních teplotách, využití budovy, prostřednictvím měření spotřeby tepla, se zaměřením na individuální spotřebu.

Dovolím si upozornit na aktivity, které jsou sledovány v naší republice v souvislosti s naší snahou harmonizovat naše předpisy s předpisy ES a přijímat doporučení i kriteria. užívaná jako základ pro hodnocení. I z těchto důvodů byly přijaty následující programy:

- podpora poradenství v oblasti spotřeby paliv a energií
- podpora využití obnovitelných a netradičních zdrojů
- podpory technických opatření ke snížení spotřeby paliv a energie v budovách a bytech.

Dovolte mi proto se zmínit o problematice, kterou považuji ze svého pohledu jako vysoce perspektivní V odborné literatuře se v posledním období začíná často skloňovat pojem inteligentní stavby. Jsou to projekty, kterým je nutné věnovat významnou pozornost, protože úzce souvisí s námi diskutovanou problematikou. Vedle požadavků na vytvoření harmonické vazby mezi bydlištěm a pracovištěm, sociální slučitelnosti s nejbližším okolím, na splnění nejnovějších požadavků na pracovní a obytné prostředí s co nejvyšší užitností a flexibilitou prostorů, je kladen prioritní důraz na snížení potřeby energie a znečištění životního prostředí na minimální přijatelnou míru. To vše s podporou mikroelektronické stavební technologie. Například v Duisburgu byly v rámci Mikroelektronického parku realizovány stavby, které konkretizují navrhovaná konstrukční řešení. Dokladem toho

Předsedové organizací pořádajících Inženýrský den 1997
zleva: Ing. Václav Mach, předseda ČKAIT
Ing. Miloslav Pavlík, CSc, předseda ČSSI

je pilotní projekt „Domu podpory hospodářství“, na kterém byly použity pokrokové energetické principy, jako např. vytápění budovy, jehož efektivnost zajišťuje velmi dobře izolovaná fasáda a využívání odpadního tepla. Důležité pro energetickou bilanci bylo využití styčných bodů mezi výrobou a rozvodem energie, fasádou, osvětlením, odvodem přebytečného tepla, větráním, spolu se současným přesným a diferencovaným řízením těchto jednotlivých částí. I další stavba od stejného architekta sira Normana Fostera aplikuje princip využití energie vznikající propojením systémů: síla – teplo – chlazení. Zplodiny plynového agregátu, který vyrábí elektrickou energii, předávají teplo využitě v zimě na vytápění budovy a v létě na absorpční chladicí proces. Ten je jako první svého druhu na světě, asistován fotovoltážními články a solárními kolektory.

Naskýtá se tudíž otázka, zda to není jedna z možných cest vedoucích k vyřešení otázek, které si klademe v rámci diskuse „Energie a stavby pro roce 2 000“.

Přál bych nám, abychom se v budoucnu mohli podobných i dalších projektů zúčastnit!

Ing. Miloslav Pavlík, CSc.
předseda Českého svazu stavebních inženýrů

CÍLE ENERGETICKÉ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY VE VZTAHU KE SNIŽOVÁNÍ ENERGETICKÉ NÁROČNOSTI

Ing. Jaroslav Bartoš,

*ředitel odboru energetické politiky ministerstva průmyslu
a obchodu ČR*

Z předneseného referátu vyjímáme:

V současné době se připravuje materiál, který by měl být přijat vládou České republiky, koncepce energetické politiky České republiky. Tento materiál musí vycházet z toho, že v posledních letech došlo ke změnám, které ovlivnily celé národní hospodářství, zejmé-

na jeho energetiku. V energetice jsme z minulosti převzali vysokou energetickou náročnost, která je ve srovnání se zeměmi Evropské unie více než o padesát procent vyšší a také ekologickou zátěž způsobenou energetickým průmyslem. V současné době se vkládanými investicemi daří odlehčit nejvíce zatížený Severočeský kraj.

Dalším problémem jsou tzv. nízké emise. I tady dochází k určité restrukturalizaci jednotlivých médií, to znamená energetická politika České republiky se více zaměřuje na paliva ušlechtlejší, méně ekologicky škodlivější, ale i to je do jisté míry omezeno a naše závislost na spalování uhlí se po roce 2000 poněkud sníží.

Dalším z úkolů, kterému energetický sektor musel čelit, je diversifikace zdrojů. Protože je známo, že zemní plyn není zdrojem, který se nachází na území naší republiky, stejně i ropa, jsme v těchto velice důležitých zdrojích odkázáni na dovoz.

Do nedávné doby jsme byli odkázáni na dovoz z východu. V současné době byl dobudován ropovod z Ingolstadtu, takže dnes jsme schopni zásobovat republiku ropnými produkty ze dvou směrů. Prakticky ze třech, ale ropovod Adria, který přichází od Jaderského moře, je díky situaci v Jugoslávii momentálně mimo provoz. V poslední době vláda schválila i kontrakt na plyn z Norska. To znamená, že i jednostranná závislost na dovozu zemního plynu se bude snižovat.

Podíl uhlí v zásobování energií České republiky zůstane i nadále vysoký.

Nyní k energetické náročnosti, která je neúměrně vysoká. Je to dědictví filozofie nízkých cen energií.

Všichni sledujeme cenový vývoj, který má samozřejmě několik aspektů. Prání všech energetiků a provozovatelů energetických zařízení by bylo, aby cena šla co nejrychleji nahoru. To naráží na sociální bariéry a promítnutí do konečných cen výrobků.

Čím dál tím více dochází k tomu, co si přeje i stát, a to snižování podílu majetkového i podílu možnosti zasahování a rozhodování v oblasti energetiky. Proto také řada transformačních kroků v oblasti energetiky šla směrem privatizace, a to privatizace zejména distribučních a komunálních podniků (například celé teplárenství je dnes již mimo účasti státu). V distribučních společnostech elektrárenských a plynárenských má stát dosud majoritu (zhruba okolo padesáti procent). Přes třicet procent podílu těchto distribučních společností vlastní města a obce i další vlastníci. I tady se diskutuje o tom, že v nejbližším období stát svou majetkovou účast v těchto společnostech sníží s tím, že si výhledově ponechá tzv. zlatou akcii, tedy právo spolurozhodovat o strategických rozhodnutích společnosti.

V současné době se připravuje legislativně tzv. regulační orgán. Tedy instituce, která bude určitým způsobem hlídat zájmy spotřebitelů a suplovat možnost konkurence, která v energetice není možná.

Česká republika v současné době podepsala přidružení k Evropské unii a snaží se o to, aby se stala jejím členem. Z toho pro nás plyne, že je třeba, aby veškeré akty a veškeré předpisy v energetice byly již nyní harmonizovány a modifikovány tak, aby kolem roku 2000 byly plně kompatibilní s předpisy Evropské unie.

Dalším mezinárodním faktorem, který tuto oblast výrazně ovlivňuje, je tzv. Evropská energetická charta, ke které Česká republika přistoupila a která ovlivňuje veškeré legislativní a následně i faktické kroky. V současné době se velice diskutuje, aby do síťových odvětví byl umožněn přístup tak zvaných třetích stran. To znamená, že kdokoli si bude moci nakoupit energii od kohokoli.

Zmínil bych se ještě o dlouhodobých cílech energetické politiky. Především se jedná o zajištění spolehlivého zásobování ekonomiky energií za ceny na nejnížší možné úrovni při pokrytí ekonomických nákladů na dovoz, výrobu, přenos a distribuci. Dále se jedná o podporu vzniku konkurence všude tam, kde je to technicky možné a ekonomicky výhodné. Již jsem se zmínil o principu regulace, který by měl být zaveden a legislativně zakotven. Dále se jedná o zvýšení efektivity ekonomiky a podporu využití alternativních zdrojů energie a trvalé snižování nepříznivých vlivů výroby, distribuce a spotřeby energie na životní prostředí. Alternativní a druhotné zdroje energie nikdy nebudou tím, co by dokázalo energetickou spotřebu výrazně ovlivnit. Přesto je však povinností dobrého národohospodáře, aby neobnovitelné zdroje, které máme k dispozici, byly využívány s maximální účinností. Z toho tedy resultuje, že byť alternativně obnovitelné zdroje nejsou podstatnými a neovlivní energetickou politiku země výrazně, je třeba se jim věnovat, podporovat a vyhledávat je.

Je řada výskytů těchto obnovitelných zdrojů, které dnes již umíme využívat. V České republice je ohromný potenciál spalování dřevných odpadů a spalování biomasy. Jsme před zahájením rozvoje v pěstování tzv. rychlerostoucích dřevin, tedy využití zemědělské půdy v oblastech, kde je v současné době využití neekonomické.

Dalším bodem je přednostní podpora diversifikace dodávek energie z cenově stabilních zahraničních zdrojů s vysokou jistotou dodávek. Zde se nám do jisté míry daří, neboť stav, který máme nyní, je rozhodně uspokojivější než byl stav před pěti lety. A je samozřejmé, že budeme hledat další možnosti diversifikace.

A posledním bodem z dlouhodobých cílů energetické politiky je příprava energetického odvětví České republiky ke vstupu do Evropské unie po stránce legislativní, ekonomické a technické.

Nyní bych se zmínil stručně o připravovaném zákonu o hospodaření s energií, který se velice dotýká oblasti vám blízké.

V roce 1974 byl schválen energetický zákon, který v podstatě nahradil několik samostatných sektorových energetických zákonů. Jde o zákon číslo 222, který se zabývá celou energetikou a státní energetickou inspekcí. V poslední době byl schválen také zákon atomový, který v podstatě určitým způsobem redukuje veškeré mírové využití jaderné energie a třetí zákon, který by měl vstoupit v platnost, je zákon o hospodaření s energií, který by se měl zabývat především oblastí konečné spotřeby energie a měl by aplikovat předpisy a doporučení zemí Evropské unie z této oblasti a z oblasti iniciace úspor a snižování energetické náročnosti do podmínek České republiky.

S tímto zákonem jsou určité legislativní problémy. Věříme však, že bude uveden v život. V tomto zákoně by měla být především kodifikována Česká energetická agentura jako útvar státní správy v oblasti iniciace úspor, podpory druhotných obnovitelných zdrojů a energetického poradenství. Dále by zde měl být kodifikován institut energetického auditu a některé další předpisy, které již v zemích Evropské unie buď platí a nebo jsou doporučené (například energetické štitkování spotřebičů).

Pracovníci České energetické agentury připravili čísla, ilustrující výši podpory a určitým způsobem i efekty, které vycházejí z podpory do oblasti energetických úspor. Česká energetická agentura (respektive její předchůdci) poskytla od roku 1991 do roku 1995 ze státního rozpočtu 1,5 miliardy korun. Tyto programy vyvolaly celkové investice ve výši zhruba 5 miliard korun. Celkem bylo v rámci programu různými technickými opatřeními ošetřeno zhruba 557 tisíc měrných bytových jednotek. Z toho bylo zatepleno 13 523 bytových jednotek v panelových domech, což je 1,6% z počtu bytů postavených do roku 1980. Je třeba podotknout, že celkově všechny podpory nejsou směřovány do bytové sféry.

Vypracované studie vycházející ze zkušeností z vyspělých západoevropských zemí uvádějí potenciál možných úspor energie v komunálním sektoru v České republice ve výši 30%. Spotřeba tepla v komunální sféře činí na základě výsledků realizovaných programů následující úspory: v r. 1992 – 1,5%, v r. 1993 – 1,3 procenta a v roce 1994 již 4,3%.

A nyní pár čísel z problematiky panelové výstavby. Ze statistických údajů vyplývá, že v České republice je zhruba 2 150 000 trvale obydlených bytů. Z tohoto množství je v panelové technologii postaveno 1 165 000 bytů, to je zhruba 54%. V prvním období rozvoje panelové výstavby (do roku 1970) bylo postaveno přibližně 400 000 bytů, následně do roku 1990 dalších 730 000 bytů. I když se obecně nařiká na monotónnost této výstavby, počet stavebních soustav používaných od roku 1953 do roku 1990 přesahuje 50 různě se lišících souborů panelových dílců a jejich doplňků. Tento stručný výčet má za cíl pouze upozornit na důležitost systémového přístupu k odstraňování vad panelové výstavby z minulých let.

S využitím dostupných statistických údajů a výsledků přímého zjištění nebo modelování stavu lze konstatovat, že bytový fond je zásobován teplem z CZT u 30%, z okrskových kotelen u 20% a z domovních kotelen u 21% bytů. Kvalifikovaný odhad stanovuje dosažitelný potenciál úspor zhruba na 84 pJ.

Ohodnocení opatření je zpracováno v závislosti na prosté době návratnosti stanovené orientačně pro cenu tepla 200 Kč za 1 kJ. První skupina opatření životnosti do 7 let: tady se jedná o úpravy otopné soustavy včetně regulace, snížení infiltrace oken a balkonových dveří, energetické manažerství a úpravy zařízení pro přípravu teplé užitkové vody. Předpokládané celkové investice na tato opatření činí zhruba 8 miliard. Druhá skupina životnosti do 15 let: zahrnuje tepelné izolace zařízení otopových soustav, úpravy kotelen a tepelné izolace střech. Předpokládané celkové investice na tato opatření činí zhruba 13,2 miliardy. A třetí skupina opatření s životností nad 35 let: tady se jedná o tepelné izolace obvodových plášťů budov a tepelné izolace štitových stěn. Předpokládané celkové investice na toto opatření činí zhruba 28,5 miliardy.

V nejbližších dnech bude publikována v tisku informace o fondu energetických úspor PHARE. Z těchto prostředků bude naší republice poskytnuto asi 120 miliónů korun, které prostřednictvím tuzemské banky, která toto množství zdvojnásobí, umožní vznik rotačního fondu na energeticky významné projekty.

Důležitá je v tom skutečnost, že díky tomu, že peníze, které jsou poskytnuty Bruselem do fondu PHARE, jsou peníze bezúročné. To znamená, že i při spojení s běžným bankovním úvěrem našeho bankovního domu je úvěrové zatížení výrazně nižší.

Dnes se zabýváme směřováním k energeticky úsporným opatřením. Státní správa ale musí tyto záležitosti ovlivňovat tak, aby došlo na straně jedné k energeticky úspornému chování, na druhé straně k ekologicky úspornému chování.

Stavby postavené po roce 2000 by měly být energeticky úsporné, měly by využívat maximálně druhotné obnovitelné zdroje a minimalizovat dopady na životní prostředí.

ENERGETICKÁ POLITIKA V EVROPSKÉ UNII A V RAKOUSKU, ÚSPORY ENERGIE V BUDOVÁCH

Dipl.-Ing. Dr. techn. Gerald Vones

*Sekce pro energii Rakouského spolkového ministerstva
pro hospodářské záležitosti*

Je pro mě velkým potěšením, že mám možnost zde dnes vystoupit v zastoupení vedoucího sekce pro energii v Rakouském spolkovém ministerstvu pro hospodářské záležitosti a říci vám několik slov. Kooperace mezi státy dosáhla takového rozměru, který by se před nějakými deseti lety ještě nikdo neodvážil předvídat. V dnešní době je více než polovina rakouských státních hranic takzvanou vnější hranicí Evropské unie.

Je docela realistické, že v dohledné budoucnosti se stanou země střední a východní Evropy členy Evropské unie.

Je docela realistické, že v dohledné budoucnosti se stanou země střední a východní Evropy členy Evropské unie.

Efektivní využívání energie je třeba spatřovat jak z hlediska ekonomického, tak z hlediska ekologického a oblast budov je právě tím sektorem, který prakticky postihuje každého občana. Energie potřebná pro zřizování budov je méně důležitá. Efektivní zvyšování je zde spíše záležitostí sektoru průmyslu.

Jsou vlastně dvě opačné polohy, ze kterých se můžeme přibližovat otázce energetické efektivity. Jednou z těchto poloh je to, že energie, jako faktor, který ovlivňuje výrobu, by měla být k dispozici tak levně, jak je to jen možné a také tak neomezeně, jak je to jen možné. Druhým tímto hlediskem je to, že efektivita využívání energie je měřítkem pro výkonnost ekonomického systému.

Na základě tzv. šoků, které vyšly ze situace v oblasti těžby ropy se ukázalo, že ekonomická struktura je na základě kolísání cen energie velmi silně zranitelná. Na základě práce Mezinárodní agentury pro energii v Paříži, kde se Česká republika uchází o členství, se podařilo dosáhnout určité spolehlivé a cenově stabilní zásobování energií. Na straně poptávky je trh energie schopný ještě dalšího vývoje.

V západní Evropě, kde se vždycky vydávalo hodně peněz za vytápění místností, není zájem o zvyšování efektivity nějak příliš výrazný. Podíl nákladů na energii na životních nákladech celkových je příliš nízký k tomu, aby se tato bariéra dala překonávat.

Momentálně je energie pro Evropu tématem číslo jedna. Liberalizace trhu s energiemi a s plynem je na programu Evropské unie. Rozšiřování transevropských sítí (TEEN), je jedním z těchto programů. Evropská energetická charta

se soustřeďuje obzvláště na svobodný obchod, na tranzit energetických produktů a také na ochranu energetických investic a kromě toho, což je potěšitelné, také připojila protokol o energetické efektivitě.

Celý svět v podstatě uvažuje o strategiích na snížení emisí CO₂, což se týká primárně energetického sektoru. Země OECD a země střední a východní Evropy tvoří skupinu tzv. států přílohy 1 Rámcové konvence Spojených národů k ochraně klimatu. Je to tzv. Konference z Ria FCCC, od které se očekává podpůrná funkce. Nyní, pod předsednictvím Nizozemí, Evropská unie zahájila takzvaný strukturovaný dialog se zeměmi střední a východní Evropy, mimo jiné také k tomuto tématu.

V rámci Evropské unie se také přisuzuje velký význam rozvoji inovativních energetických technologií. Jednak z důvodů konkurenčních, obzvláště však z hlediska snižování emisí vyvolávajících skleníkový efekt. A dalším důležitým oborovým programem je program Nejaderné energie v rámci IV. rámcového programu pro výzkum a technologii, který je dotován přibližně 1 miliardou EcU na dobu 4 roků. Je to program Racionální využívání energie v budovách, který je jedním z těchto tematických okruhů.

Jako druhý nosný sloup při snižování emisí CO₂ se diskutuje již delší dobu o daňovém zatížení pro energii. Zásadně se zdá, že existuje dalekosáhlá jednota názorů na to, že základní suroviny a energie by měly být silněji daňově zatíženy ve prospěch lidské práce. V jednotlivostech se však doporučuje velmi opatrný postup, na základě zvýšené senzibility ekonomických systémů a také na základě určité labilní veřejné akceptance těchto opatření. Ekonomiky, které se nacházejí v přechodném období, se musejí vyrovnávat se silným nárůstem cen energií a zde již zůstává velice málo prostoru pro další zásahy.

Pokud bych se nyní měl obrátit do oblasti spotřeby energie v budovách, musím se zde obzvláště zmínit o liberalismu Evropské unie v této oblasti. Tento liberalismus má svůj důvod v regionálních klimatických rozdílech, které způsobují velmi silné změny potřebné energie na vytápění a chlazení. Zde se snažíme místo vydávání konkrétních předpisů k tepelným izolacím spíše sjednocovat strukturu těchto předpisů v jednotlivých oblastech.

Tam, kde mají produkty bezprostřední vliv na efektivitu, tzn. obzvláště u kotlů pro vytápění místností a prostor, tam má Evropská unie vydány celkem velmi přísné předpisy a směrnice.

Základnu pro zákonné úpravy s technickým obsahem, ale také pro další technické vývojové kroky, tvoří normy. Na evropské úrovni existuje úřad CEN – Středoevropský normalizační úřad, jehož členy jsou národní normalizační

instituty, před 3 týdny se jedním z nich stal také český TOSMT.

Rakousko, jako členská země Evropské unie, je plně zapojena do evropského procesu. Momentálně se kupříkladu pracuje na národních zákonech pro realizaci směrnic pro evropský vnitřní trh v oblasti elektrické energie, což má být dokončeno do 1.1.1999.

V Rakousku má kromě toho energetická politika orientovaná na budoucnost velmi dlouhou tradici. Domácí obnovitelné zdroje energie jako vodní síla a biomasa dávají čtvrtinu potřeby primární energie.

Opatření v oblasti budov přitom mají velmi vysokou hodnotu. Pro vytápění prostor se spotřebovává značné množství energie, která je ovšem na nízké teplotní úrovni. Podíl na vytápění místností a přípravy teplé vody na konečné spotřebě energie v Rakousku dosahuje téměř 40%.

Je zřejmé, že v této oblasti je k dispozici řada nákladově výhodných technických možností pro zvyšování efektivity. Zahrnuje to obzvláště lepší tepelnou izolaci budov, ale také přípravu tepla pro místnosti pomocí kogenerace, pomocí tepelných čerpadel a kondenzačních zařízení.

Jako zrcadlový obraz k technologickým programům Evropské unie existuje v Rakousku též podpora pro inovativní energetické technologie. Kromě toho Spolkové ministerstvo pro ochranu životního prostředí podporuje tzv. ekofondy a jejich projekty, za účelem úspor energie a také za účelem používání obnovitelných zdrojů energie.

Naše národní agentura pro zhodnocování energie, která je členem evropské sítě pro energetickou efektivitu ENR, zkoumala možnosti zvyšování energetické efektivity v České republice. Podle očekávání je potenciál úspor v oblasti budov největší, přičemž přibližně polovina těchto úsporných potenciálů se dá realizovat za relativně velmi nízkých nákladů. Rozhodnutí o případné realizaci jednotlivých opatření je samozřejmě plně v autonomii České republiky.

Jinak Rakousko také dále přispívá k programům multilaterálního financování. Evropská banka pro obnovu a rozvoj se, což je potěšitelné, pohybuje ve směru k investicím za účelem zvyšování energetické efektivity. Podstatné prostředky jsou dávány k dispozici pro tzv. podniky poskytující energetické služby (ESCO).

Téma Inženýrského dne bylo strategicky zvoleno právě pro tuto oblast, kde se má podstatným způsobem ztvárňovat energetická budoucnost naší země. Je ovšem jasné, že přednáška, nebo dokonce celá akce může problémy a jejich řešení pouze načrtnout.

Sekce pro energii rakouského spolkového ministerstva pro hospodářské záležitosti vám ráda k dispozici své zkušenosti a dodá podrobné informace, kdykoliv si je budete přát.

Rakouská delegace: Dipl.-Ing. Dr. techn. Georg Vidtman, generální tajemník Rakouského svazu architektů a inženýrů
Dipl.-Ing. Anton Seda, zemský ředitel pro výstavbu.
Bavorskou stavební inženýrskou komoru zastupoval
Dipl.-Ing. Pavel Budka

Delegace Slovenského Zväzu inžinierov
a Slovenské Komory autorizovaných inžinierov

SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ PROJEKT ENERGETICKY ÚSPORNÝCH OPATŘENÍ V BUDOVÁCH

Ing. Jiří Bartoň

ředitel České energetické agentury

1. Úvod

Soutěž se vyhlašuje u příležitosti Inženýrského dne 1997 a je určena investorům, projektantům a výrobcům, kteří se podílejí na prosazování souboru technických opatření k snižování spotřeby energie v obytných a školních budovách. Nejlepším projektům bude uděleno hlavní ocenění „nejlepší energeticky úsporný projekt“.

1.1. Vyhlašovatelé soutěže

- Česká energetická agentura,
- Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků,
- Český svaz stavebních inženýrů.

2. Všeobecné zásady

- 2.1. Do soutěže mohou své projekty přihlásit tuzemští i zahraniční investoři, projektanti a dodavatelé investičních celků.
- 2.2. Přihlašované projekty musí být realizované na území ČR a doložené technicko-ekonomickým zhodnocením dosažených výsledků, tzn. úspor energie oproti původnímu stavu.
- 2.3. Přihlášky včetně průvodní dokumentace musí být podány písemně podle vzoru v Příloze č. 1a doručeny nejpozději do 1. 10. 1997 sekretariátu České energetické agentury, Vinohradská 8, 110 00 Praha 1.
Přihlášky musí být podepsány zástupcem a orazítkovány.
- 2.4. Přihlášku do soutěže k danému projektu může podat pouze jeden účastník soutěže ve smyslu čl. 2.1.

3. Hodnocení projektů

- 3.1. Vyhodnocení přihlášených projektů provede komise složená ze špičkových odborníků v oblasti spotřeby, distribuce a výroby energie a ochrany životního prostředí zastupujících ČEA, ČKAIT a ČSSI.
- 3.2. Přihlášené projekty budou hodnoceny podle následujících kritérií:
  - a) prokazatelně dosažené úspory energie realizací projektu vyjádřené v GJ/rok a v procentech vztažené k původní spotřebě energie
  - b) výše nutných investičních nákladů na úsporu 1 GJ
  - c) snížení zátěže životního prostředí produkty výroby a spotřeby energie
  - d) opakovatelnost řešení
  - e) jiné prokazatelné efekty projektu jako například zlepšení pohody prostředí, snížení požadavku na dotace k ceně tepla pro obyvatelstvo.

Při hodnocení bude též přihlíženo k originalitě řešení a míře využití domácích výrobků a technologií.
- 3.3. Komise udělí jednomu vybranému projektu hlavní ocenění „nejlepší energetický úsporný projekt“ a třem vybraným projektům čestná uznání za vynikající energeticky úsporná opatření v obytných a školních budovách.
- 3.4. Jednání komise je neveřejné.
- 3.5. Rozhodnutí komise je konečné a není možno proti němu podat odvolání.

4. Vyhlášení výsledků soutěže

- 4.1. Hlavní ocenění a čestná uznání budou slavnostně předána přihlašovatelům vyznamenaného projektu zástupci ČEA, ČKAIT a ČSSI do jednoho měsíce po uzavření přihlášek.
- 4.2. Po dohodě mohou být rozhodujícím spoluautorům projektu na vyžádání vydány max. 2 kopie ocenění.
- 4.3. Vyhlášovatel soutěže si vyhrazuje právo odebrání ocenění či čestného uznání v případě, že se dodatečně prokáže nepravdivost některých údajů vedoucích k jejich udělení.

5. Jiná ustanovení

- 5.1. Vyhlášovatelé si vyhrazují právo zveřejnit v tisku výsledky soutěže, případně i jinak po dohodě s přihlašovatelem.

VÝPOČETNÍ PROGRAMY SPOTŘEBY ENERGIE V BUDOVÁCH

Prof. Ing. František Drkal, CSc.

Fakulta strojní ČVUT Praha

Z projevu vybíráme:

dovolte mi, abych se ve svém příspěvku velice stručně zabýval jedním dílčím problémem, jehož způsob řešení by mohl přinést snížení spotřeby energie do roku 2000.

Jedná se o využívání počítačových simulací a matematického modelování energetických bilancí budov a zařízení techniky prostředí vytápěcích, větracích a klimatizačních zařízení. Víme, že budovy z hlediska tepelně technického, energetického jsou v současné době navrhovány na základě zjednodušených výpočetních vztahů. Jedná se o vztahy, které modelují zejména konzistencionální děje. Ve skutečnosti spotřeba energie závisí na proměnných klimatických podmínkách a proměnných teplotních poměrech v budovách a doposud, vzhledem k značně velmi omezeným možnostem výpočetní techniky, toto nebylo možné modelovat.

Jedná se o problémy mnohparametrové a vícezónové, nicméně dnešní výpočetní technika již dospěla k takovým řešením, že existují modely, které umožňují řešit zcela specifické, ale i obecné problémy nestacionárního sdílení tepla v budovách. Jedná se o technologii, která zřejmě nebude tak úplně běžná pro současné použití. Nicméně ve světě se této technice věnuje značná pozornost a například v září tohoto roku bude v Praze na Fakultě strojní ČVUT pořádána mezinárodní konference Building simulation, která právě o těchto metodách matematického modelování na počítačích tepelně technických vlastností budov a zařízení vytápění, větrání pojednává.

Na konferenci se přihlásilo přes 200 odborníků z celého světa se svými referáty a tato konference by mohla být podnětem pro využití této techniky i u nás. Takové modely umožňují graficky zadat budovu i vícezónovou, tepelně-technické parametry, klimatické parametry, tepelné zdroje uvnitř a vně a výpočtem předpovídat – stanovit, jaká bude energetická spotřeba, jaké budou klimatické parametry, protože nám jde také o to, abychom řešili budovy nejenom z hlediska úspory v zimě, ale také z hlediska jiných vlastností v létě. A to s minimem spotřeby energie třeba pro chlazení. Nejde tedy jenom o tepelné izolace, ale i o tepelnou jímavost stavebních konstrukcí a další dynamické vlastnosti zařízení techniky prostředí.

Chtěl bych na závěr připomenout, že nám jde o to, abychom řešili kvalitní prostředí, a to jak v zimě, tak v létě v budovách a pokud možno ekonomicky úsporně. A myslím si, že to je cíl navrhování inteligentních budov na přelomu tisíciletí.

ZÁVĚREČNÝ PROJEV

Ing. Václav Mach,

předseda České komory autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě

Ze závěrečného projevu předsedy Komory vyjímáme:

Téma dnešního Inženýrského dne je výsledkem výběru aktuálních úkolů techniky a inženýrství pro konec současného a počátek příštího tisíciletí. Národních témat je celá řada, dominujícím tématem národním a světovým je však energie. Římský klub spojil ve své výzvě vývoj příští populace se spotřebou energie.

Proto jsme se věnovali energii a proto se tento Inženýrský den zaměřil na využití energetických zdrojů.

První je pohled na to, jak vypadáme ve vztahu k Evropě. Jestli instituce nebo hnutí, která se snaží zablokovat u nás výstavbu elektráren a omezit výstavbu energetických zařízení mají nějaké opodstatnění k svému jednání a jaké to opodstatnění je.

Když se podíváme na spotřebu prvotních zdrojů na obyvatele a řekneme, že spotřeba v České republice je 100%, tak v Německu je 105%, v Rakousku je 83% a v Belgii 132%. To jsou údaje velice srovnatelné. Z toho plyne, že energetická spotřeba by zhruba asi takhle velká měla být, nebo by se mohla v tomto rozmezí pohybovat.

Pokud se ovšem podíváme na ukazatel jiný, a to je spotřeba energie na hrubý domácí produkt, tak se dostáváme k tomu, očem se již zmínil několikrát ředitel Bartoš, že naše spotřeba je nesrovnatelně velká. Čísla jsou zářející. Jestliže vezmeme naši republiku za 100% a srovnáme ji opět s těmito třemi státy, tak v Německu je to 10,5%, v Rakousku 8,3% a v Belgii 14,4%. Údaje mohou být v různých letech různé, ale v zásadě jde o zjištění, že naše ztráta, respektive kvalita našeho průmyslu, kvalita naší výroby je v tomto směru velice nízká.

Když se podíváme na účinnost energetických zdrojů, tak u nás účinnost je zhruba 65%. To znamená, že třetina jde na výrobu, na transformaci, na dopravu. Každá úspora energie potom znamená i úsporu oněch 30%. Tato úspora

by byla možná tím způsobem, že energii dovezeme. Ovšem energii můžeme dovést jenom za peníze, které vyprodukuje a ona produkce by musela být taková, aby byla výhodnější s ohledem na energii, kterou dovezeme.

V konečné spotřebě energii spotřebovává stavebnictví 2,2%. To je položka velice nízká, takže se domnívám, že přímo ve stavebnictví úspora asi moc velká nebude. Kde efekt může být podstatně větší, je spotřeba domácností, která tvoří 23,3%. Domácnosti můžeme ovlivnit, protože tam tři čtvrtiny činí topení. Ovlivnit topení

znamená ovlivnit celou energetickou spotřebu. O tom tady byla podána řada námětů, řada legislativních nebo státoprávních opatření.

Další alternativou je kombinace klasické technologie s alternativními. Jestliže bude využívána například sluneční energie, tak pravděpodobně nebude schopné ve všech místech republiky stoprocentě objekty vytápět a zásobovat. Ale kombinace s jinými zdroji už to zvládnout může.

Zajímavá a dosud opomíjená je kombinace s bioplynem.

Některé zdroje udávají, že změna tepelné pohody v místnostech o jeden stupeň znamená snížení energetické spotřeby o 30%. Když bychom dokázali otužováním snížit ideální pohodu o jeden stupeň, znamená to, že se dá ušetřit třikrát tolik, co spotřebuje naše stavebnictví. To je obrovský rozdíl a i o těchto věcech je potřeba uvažovat. Možná, že jsou příliš přehnané, ale existují skutečně netradiční možnosti.

Pak existují věci týkající se legislativy, předpisů a zákonů. Například velmi správným rozhodnutím je energetický audit budov. Jako statik vím, že bez statického výpočtu, bez statického posouzení jsou budovy nepoužitelné. Energetický audit je nezbytně nutný v daném případě proto, že budovy se mohou postavit jakékoli, ale jejich energetická náročnost je rozdílná, až nepřijatelná. Pokud audit nebudeme dělat, pak se tím nikdo nebude zabývat. Jsem rád, že jsem to slyšel z úst státního zástupce, že se o tom uvažuje a že se to do legislativy snad dostane.

Inženýrský den 1997 v Brně
Pohled do rotundy Konferenčního sálu

Za jednu z velice důležitých věcí považuji podporu státu a podporu obcí. Podpora diverzifikace energetických zdrojů by měla být výraznější než dosud.

Naše pozice – pozice Komory a Svazu – by měla spočívat ve dvou věcech:

V první fázi především v osvětové činnosti. Většina lidí totiž ve své profesi neví, na kolik je výrobek z energetického hlediska vhodný pro zabudování nebo nevhodný. Samozřejmě určité věci známe, ale řadu věcí neznáme. Já třeba nevím, když dělám vyztužený nebo předpjatý beton, jestli tam mám dát víc oceli nebo betonu, co je energeticky výhodnější.

Tyto údaje jsou velice potřebné a my je nemáme k dispozici, aby to ovlivňovalo naše stavby. A proto se domnívám, že i na veletrzích, kde se vyhodnocují výrobky, kde se jim dávají ceny, by jedním z podkladů pro vyhodnocení měly být podmínky týkající se energetické náročnosti a energetické úspornosti, aby se projektant nebo stavitel mohl na to podívat a zvážit, který z těch výrobků použije.

Na závěr bych se chtěl zmínit o jedné věci. Ing. Pavlík zde citoval inteligentní budovy, které jsou v zahraničí. Naše republika má jednu nevýhodu: občas jsme schopni něco udělat, ale pak to uvízne na běžných českých problémech. Možná víte, že na Barrandově stojí dům – Nadace Hendrich Hella. Ten dům byl postaven jako ekologický, energetický dům a jeho energetické zdroje jsou takové, že by byly schopny vytápět sousední, kdysi známou, barrandovskou restauraci. Chybí malá drobnost – dohoda těchto dvou institucí. Na jedné straně je tam restaurace, která živoří a na druhé straně velký energetický zdroj, který je skutečně postaven moderně, v nejnovějších intencích.

Domnívám se, že je nezbytně nutné mít více informací. Chtěl bych se přimluvit za to, aby informace šly cestou našich informačních zdrojů, cestou Stavebních listů. Aby je dostávali všichni nějakým způsobem zainteresovaní lidé, abychom mohli tuto profesi dále ovlivňovat.

A poslední věc, která je naším úkolem, úkolem zástupců profesních organizací. Je to, jak říkal pan kolega Vones z Rakouska: probudit nebo působit na vědomí lidí. Působit cíleně s tím, že každý se může nějakým způsobem na úsporách energií podílet. Samozřejmě bychom měli říct, jak. Ale podílet by se na nich měl každý, protože pokud to bude záležitostí několika málo jednotlivců, výsledný efekt bude nulový.

To bych považoval za závěrečný požadavek a zároveň i za závěrečné slovo k Inženýrskému dni. Každý by se měl podílet na tom, jak vypadá energetická bilance jeho pracoviště, jeho rodiny, jeho domu, jeho návrhu a jeho okruhu působení.

PRÁVO

Oprávnění výrobců plastových oken k jejich osazování

Na ČKAIT se se zajímavým dotazem obrátil odbor živností Ministerstva průmyslu a obchodu. Protože se domníváme, že problematika by mohla zaujmout členy Komory, rozhodli jsme se otisknout v Z+i plný text dotazu i stanoviska ČKAIT k uvedené problematice.

Citace Žádosti o stanovisko

Podnikatel je oprávněn vyrábět v rámci živnosti výrobní volné „Výroba plastových oken“ plastová okna. Vzhledem k tomu, že se jedná o živnost výrobní, je ve smyslu ust. § 42 živnostenského zákona ten, kdo výrobky vyrábí, mj. oprávněn provádět jejich montáž, seřízení a údržbu s tím, že přitom zůstane zachována povaha živnosti (jakožto živnosti výrobní).

Žádáme Vás jakožto profesní komoru o stanovisko, zda je podnikatel oprávněn v rámci nové výstavby nebo rekonstrukce, příp. modernizace objektů osazovat jím vyráběná okna (včetně bourání, a dozdivání).

Současně Vás žádáme s ohledem na to, že se v praxi velmi často vyskytují případy (např. i v souvislosti s veřejnými zakázkami), kdy dodávku stavby „na klíč“ realizují držitelé i jiných živnostenských oprávnění než oprávnění k provozování multiprofesní živnosti „Provádění staveb včetně jejich změn...“ o stanovisko k předmětné problematice, a to i s přihlédnutím k ust. § 44 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb., v platném znění (stavbu pro jiného může provádět pouze organizace oprávněná k provádění stavebních nebo montážních prací jako k předmětu své činnosti podle zvláštních předpisů).

Děkujeme za vyřízení naší žádosti a jsme s pozdravem

Ing. Petr Kroupa

ředitel odboru živností,

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Stanovisko ČKAIT

K Vašemu dotazu zda podnikatel, který je oprávněn v rámci výrobní volné živnosti „Výroba plastových oken“ je také jím vyráběná okna oprávněn osazovat při nové výstavbě nebo rekonstrukci či modernizaci objektů Vám sdělujeme naše stanovisko:

Podle našeho názoru zmíněný výrobce oken je oprávněn svůj výrobek osazovat do nových, či rekonstruovaných staveb v rámci své výrobní volné živnosti, protože provádí jejich dodávku a montáž jako subdodávku pro hlavního dodavatele stavby.

Teprve ten je povinen podle § 46a stavebního zákona zajistit odborné vedení a provádění stavby odborně způsobilou osobou s autorizací pro vedení realizace staveb podle zákona č. 360/1992 Sb. v oboru pozemních staveb.

K druhé části Vašeho dotazu sdělujeme, že – opět podle našeho názoru – dodávku stavby „na klíč“ je třeba pokládat za provádění staveb, což je podle § 46a stavebního zákona „vybraná činnost ve výstavbě“ a tu mohou – po nabytí účinnosti zákona č. 360/1992 Sb. (10. 7. 1992) vykonávat pouze osoby, resp. organizace, které mají osoby, které k ní prokázaly odbornou způsobilost zkouškou a obdržely průkaz odborné způsobilosti (autorizaci).

Dnešní úprava v živnostenském zákoně po jeho novele navíc podmiňuje vydání vázané živnosti pro provádění staveb kromě jiného předložením osvědčení o autorizaci v příslušném oboru.

Proto se domníváme, že se dnes již nemohou vyskytovat případy, kdy dodávku stavby „na klíč“ realizují držitelé jiných oprávnění než oprávnění k provozování multiprofesní živnosti „Provádění staveb včetně jejich změn...“, jak uvádíte ve svém dopise.

Dovolte abychom znovu při této příležitosti vyslovili přesvědčení ČKAIT, že vydání živnostenského listu pro projektování a provádění staveb by mělo být vázáno pouze na splnění základních podmínek, tj. prokázání vzdělání v příslušném stavebním oboru a požadované praxe.

Podmínka získání a prokázání odborné způsobilosti – autorizace – by měla být potom vyžadována až při výkonu „vybraných činností ve výstavbě“, t.j. při předkládání konkrétního projektu odpovědným projektantem ke stavebnímu řízení na stavební úřad a při jmenování osoby odpovědné za odborné vedení realizace konkrétní stavby, tak jak to požaduje stavební zákon.

Předešlo by se tak, podle nás oprávněným, námitkám podnikatelů, že kvalifikovaným osobám je vyžadováním autorizace živnostenským úřadem bráněno ve výkonu jejich povolání. Mnozí podnikatelé totiž provádějí činnosti, které nejsou stavebním zákonem pokládány za „vybrané činnosti ve výstavbě“ a tedy by nemusely být osobami autorizovanými.

Byli bychom rádi, kdybychom se mohli zúčastnit diskuse na toto téma s tvůrci zákonů stavebního a živnostenského.

Ing. Bohumil Rusek
místopředseda ČKAIT

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE PŘI ZASEDÁNÍ UICB V PRAZE

Ve dnech 29. 9. – 1. 10. 1997 se v Praze uskuteční 39. zasedání UICB, jehož součástí bude mezinárodní konference „Informační podpora pro rozvoj bytového fondu ve střední a východní Evropě“. Tato akce pořádaná nadací ABF, navazuje na 8. mezinárodní veletrh FOR ARCH 97.

Loňská světová konference Habitat II, pořádaná v rámci OSN v Istanbulu, definovala bydlení jako jednu ze základních lidských potřeb. Naplňování této potřeby má svá regionální specifika daná kulturní tradicí, klimatickými podmínkami, ekonomickou a technologickou vyspělostí. Tyto pak nacházejí své vyjádření v legislativě zemí, vládní politice, normalizaci technických podmínek a ve zvyklostech vyjadřujících kulturní kontinuitu.

Společenské přeměny ve střední a východní Evropě v posledních letech, otevírají tuto část evropského regionu s cca 400 miliony obyvatel pro mezinárodní a technické know how a zahraniční kapitál. Průvodním znakem tohoto procesu je však dočasný pokles. Potenciální potřeba 2 milionů nových bytů ročně je naplňována pouze z 5–10%. Přitom značně zaostává údržba stávajícího bytového fondu. Rozvoj naplňování této potřeby je aktuálním společenským problémem, ale rovněž i obrovskou podnikatelskou šancí rozvíjejícího se trhu.

Posláním konference je zmapovat konkrétní podmínky v jednotlivých zemích a jejich připravenost na rozvoj bytové výstavby a dále otevřít a zřehlednit tento trh potenciálním investorům, dodavatelům stavebních prací a výrobcům stavebních hmot, prvků a dílců. Dále je třeba soustředit informace a poznání o těchto podmínkách a zdokumentovat je formou sborníku a dále založit samostatnou informační databázi na Internetu.

Jednání konference bude probíhat ve třech sekcích, a to:

- Sekce I: Státní podpora, financování a podmínky
- Sekce II (UICB): Informační nástroje pro podporu bytového fondu
- Sekce III: Materiály a technologie pro novou výstavbu i rekonstrukce a modernizaci bytového fondu

Pořadatel:

ABF – Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství Praha
Václavské nám. 31, 111 21 Praha

Jan Hošek, Irena Chvalovská, Alan Ray-Jones

Tel.: 02/263 581, Fax: 02/242 16 004

ODBOBNÁ EXKURZE DO ELEKTRÁRNY HODONÍN

téma pro obor technologická zařízení staveb

Dne 30. 4. 1997 uspořádala ČKAIT, oblastní kancelář Brno pro své i zlínské kolegy z oboru TZS odbornou exkurzi do ČEZ, a.s. – Elektrárny Hodonín, kde se 20 účastníků osobně seznámilo s postupem ekologizace celého provozu největší jihomoravské tepelné elektrárny.

Základním pilířem rekonstrukce je náhrada zastaralých granulačních kotlů dvěma moderními fluidními kotly o výkonu 2 x 170t/h, které budou splňovat podmínky stanovené zákonem o ochraně ovzduší, a to emise oxidu siřičitého do 400mg/m³, oxidu dusíku méně jak 400 mg/m³ a úletového popílku méně než 50 mg/m³. Rozhodnutí o užití této moderní technologie spalování bylo motivováno možností ekologicky a ekonomicky výhodného spalování méně kvalitního uhlí – místního vysokovápennatého lignitu. V obou případech se jedná o cirkofluidní kotle Aström Pyroflow, spalující mleté uhlí v cirkulující fluidní vrstvě za současného přídavku mletého vápence jako aditiva při teplotě 750 až 850° C. Toto umožňuje nejen řádné vyhoření palivva, ale také podstatně snižuje vznik škodlivých oxidů dusíku a síry a jejich únik do ovzduší. Dodavatelem je rakouská firma Austrian Energy & Environment SGP/Wagner Biro Graz s konsorciem českých firem Škoda Plzeň a Strojexport-Trade. První kotel je od listopadu 1996 ve zkušebním provozu, druhý je připravován ke „studeným“ zkouškám.

Předpokládaná celková roční produkce fluidních popílků 140 tisíc tun bude zpracovávána v nově vybudovaném univerzálním míchacím centru stabilizátu s maximální hodinovou kapacitou 90 tun zpracovaných suchých popílků (úletový, ložový) do formy ekologicky nezávadného stabilizátu. Míchací centrum pracující s dvoustupňovou technologií míchání je schopno vyrobit jak optimálně vlhčený stabilizát expedovaný velkokapacitními sklápěcími auty IVECO k uložení na složiště Zbrod, nebo i koncentrovanou čerpatelnou popílkovou suspenzi přepravovanou k místu uložení na složišti či zpracování ve stavební výrobě fekálními autocisternami CAS. V obou případech dochází po smíchání popelů s vodou k vybuzení jejich pucolánových vlastností a po vyzrání kompozitní hmoty vzniká stabilizát s vlastnostmi hubeného betonu. Probíhajícími chemickými reakcemi mezi vodou a pojivovými látkami popelů (volné vápno a sádrovec) dojde k vyvázání těžkých kovů a dalších složek ve stabilizátu za současného snížení jejich vyluhovatelnosti. Při výrobě stabilizátu je rovněž ve formě záměsové vody zpracovávána odpadní voda z nové CHÚV. Dodavatelem této technologie byla firma ECO-building Brno. Koncepte míchacího centra umožňuje i budoucí napojení na trubní systém vysokotlakého čerpání koncentrované popílkové suspenze na složiště.

Objekt MC o rozměrech 20 x 18 m a výšce 22,7 m je tvořen nosnou rámovou ocelovou konstrukcí (Mostárna Hustopeče) opláštěnou sendvičovým kovopláštěm s copillitovým prosklením, montáž stavební části objektu zajišťoval Stamont Brno a Pozemní stavitelství Hodonín.

V souvislosti s přestavbou elektrárny byla pro napájení fluidních kotlů vybudována i nová chemická úprava vody. Technologické zařízení pro úpravu vody ionexy s doupravou směsnými filtry je umístěno v jednolodní prefabrikované hale 48 x 27 m, výšky 11 m, založené na velkorozměrových pilotách. Tvarově složitou podlahu pod iontovými komorami doplňuje řada mokrých a suchých jímek. Přilehlá monolitická část pro vápenné hospodářství rozměrů 15 x 12 m se zásobníky vápna, procházejícími střechou a dále zásobní nádrže s objektem stáčení chemikálií, čpavkového hospodářství a vlečkou. Vyšším dodavatelem stavby a dodavatelem technologie byla firma ČKD Dukla, a.s., stavební části Ekoingstav brno, a.s.

Program exkurze byl doplněn odborným výkladem pracovníků dodavatelských firem a provozovatele, ke zhlédnutým technologickým souborům a k dosavadním provozním zkušenostem provozovatele proběhla vzájemná výměna názorů zúčastněných odborníků. Diskutována byla i nezbytnost zaměření výzkumu na možnost praktického zhodnocení těchto druhotných surovin, na příklad ve stavební a důlní výrobě.

Organizátorovi odborné exkurze a zejména pracovníkům Elektrárny Hodonín lze závěrem oprávněně poděkovat za tuto po všech stránkách zdařilou odbornou akci, které se zúčastnili i studenti FS – VUT Brno, katedry ekologického inženýrství.

Ing. Miroslav Bílý, CSc.

garant exkurze

CELOSTÁTNÍ KONFERENCE „MĚSTSKÉ INŽENÝRSTVÍ KARLOVY VARY 97“

Dne 27. 6. 1997 se uskuteční v LS Thermal v Karlových Varech celostátní konference „Městské inženýrství“ jako doprovodný program 6. ročníku výstavy stavebnictví FOR ARCH Karlovy Vary 97 (26.–28. 6. 1997).

Pořadatelem konference je ČKAIT a ČSSI ve spolupráci se Stavebním sdružením Karlovy Vary.

Akce je určena pro autorizované osoby v oboru městské inženýrství a dále pro pracovníky státní správy i zástupce samosprávy, pro projektanty i dodavatele.

Program konference:

- Zahájení a úvod
- Vystoupení zástupců ČKAIT a ČSSI
- Dopravní řešení obytné zóny
- Dopravní politika na příkladu města Plzně
- Inženýrské sítě v obytných ulicích a zklidněných zónách
- Vystoupení zástupců Bavorské inženýrské komory
- Vystoupení zástupce Saské inženýrské komory
- Vysvětlení přípravy, plánování a realizace projektu stavby komunikace uvnitř města
- Vysvětlení a znázornění projektu rozvoje sídliště na okraji města Drážďan
- Vystoupení zástupců Slovenské komory stavebních inženýrů
- Definování pojmu „městský inženýr“ v SR a jeho výchova a začlenění do skupiny absolventů SvF
- Výsledky, zkušenosti a usnesení ze semináře „Navrhování dopravně zklidněných zón“
- Diskuse
- Zhodnocení a závěr konference.

*Kontaktní adresa: OK ČKAIT Karlovy Vary
Ing. Jiří Lodr
Závodu Míru 528/3, 360 17 Karlovy Vary
Telefon/fax: 017/27371*

PUBLIKACE

Stavební tabulky ProKAT firmy DK Com, s.r.o. Jamné n. Orlicí

ProKAT je profesionální softwarový katalog. Tyto tabulky může s výhodou využít jakákoliv firma v oblasti stavebnictví, například projekční kanceláře, firmy pracující s rozpočty, prodejci stavebních materiálů a rovněž i firmy realizační.

ProKAT využívá několika způsobů vyhledávání vhodného výrobku, a to podle:

- technologických zařízení,
- stavebně fyzikálních parametrů,
- názvu výrobku a katalogového čísla,
- dodavatele a lokality apod.

Informace o stavebních tabulkách ProKAT

Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě vstoupila v jednání s firmou DK Com, s.r.o. Jamné nad Orlicí o možnosti získání multilicence pro užívání systému ProKAT autorizovanými osobami. V případě

získání potřebného počtu abonentů je reálné výrazné snížení současné ceny za licenci (cca 9.000 Kč) a roční aktualizaci (4.500 Kč) cca na desetinu pro uživatele. Současně je navrženo vytvoření společné redakční komise z odborníků ČKAIT a firmy, která by dohlížela na směřování a aktualizaci náplně katalogu. Distribuce CD ROM by byla zajištěna centrálně, s možností dvojnásobné aktualizace ročně. Systém by umožnil konečně řešit problematiku cílených informací – zatím jsou domluveny CD ROM z oboru HSV, PSV stavebních prací, ZT a elektro.

Z podmínek užití multilicence stavebních tabulek ProKAT

- katalog ProKAT bude distribuován na nosičích CD ROM s aktualizací 2x ročně;
- systém je možno využívat pro práci autorizované osoby buď v rámci osoby samostatně výdělečně činné, nebo jako zaměstnanec. V případě použití písemných výstupů do dokumentace firem u zaměstnanců bude nutné licenční dojednání. Samozřejmě není dovoleno jakékoliv šíření a užití mimo podmínek multilicence.

Za poskytnutí multilicence za 1 obor se platí:

- 700 Kč za 1 zavedení (cena včetně nosiče)
- 400 Kč za roční aktualizaci (cena včetně nosiče)
- u 2 oborů činí náklad multilicence 50%
- zbývající část nákladů má být poskytnuta z prostředků ČKAIT na odbornou činnost.

Minimální konfigurace výpočetní techniky:

- PC 486 Dx 100 MHz, doporučeno Pentium 133 MHz.,
- 8 MB RAM, doporučeno 16 MB RAM,
- barevný monitor, (rozlišení 256 barev),
- na pevném disku min. 100 MB volných, s možností rozšíření,
- mechanika CD ROM,
- softwarové vybavení min. WINDOWS 3.11 a vyšší.

Publikace týkající se problematiky čištění odpadních vod, stokování, úpravy vody a čistoty vod

Ústav vodního hospodářství obcí stavební fakulty Vysokého učení technického v Brně upozorňuje na publikace, které prezentují současný stav a trendy v problematice čištění odpadních vod, stokování, úpravy vody a čistoty vod, které vydává nakladatelství NOEL 2000 v Brně.

Dosud vydané tituly:

Praktické příklady výpočtu čistíren odpadních vod
(Ing. Petr Hlavínek, CSc.; Ing. Jiří Hlaváček)

Publikace se zabývá výpočty objektů čistíren odpadních vod v souladu s vydanými normami „Čistírny městských odpadních vod“ a „Malé čistírny odpadních vod“.

Intenzifikace čistíren odpadních vod
(Ing. Petr Hlavínek, CSc.; Ing. Dušan Novotný)

Publikace se zabývá intenzifikací čistíren odpadních vod, metodikou návrhu intenzifikace, provozem a řízením ČOV.

Hydraulika čistíren odpadních vod
(Ing. Jan Jandora; Ing. Petr Hlavínek, CSc.)

Publikace obsahuje postupy pro hydraulický výpočet objektů čistíren odpadních vod. Jednotlivé postupy jsou předvedeny na praktických výpočtech.

Čištění průmyslových odpadních vod
(Prof. RNDr. Josef Malý, CSc.; Ing. Petr Hlavínek, CSc.)

Publikace popisuje základní postupy a technologie čištění průmyslových odpadních vod.

Nové trendy v čištění odpadních vod

Publikace byla vydána při příležitosti semináře konaného na VUT FAST v Brně. Publikace obsahuje 15 příspěvků odborníků z oboru čištění odpadních vod.

Chemie a technologie vody
(Prof. RNDr. Josef Malý, CSc.; Ing. Jitka Malá)

Publikace se zabývá chemií přírodních a pitných vod, úpravou podzemních a povrchových vod na vodu pitnou, úpravou průmyslových vod a technologiemi čištění odpadních vod.

Automatizace a řízení provozu ČOV

Publikace byla vydána při příležitosti semináře konaného na VUT FAST v Brně. Publikace obsahuje 8 příspěvků odborníků z oboru.

Moderní trendy v čištění odpadních vod
(Prof. Ing. Jiří Wanner, CSc., Ing. Petr Hlavínek, CSc.)

Publikace byla vydána při příležitosti kurzu konaného na VUT FAST v Brně. Publikace obsahuje 15 příspěvků odborníků z oboru čištění odpadních vod.

Navrhování tlakové kanalizace
(Ing. Josef Beránek; Ing. Petr Prax)

Publikace se zabývá problematikou tlakové kanalizace s ohledem na návrh, výstavbu a provoz.

Čištění odpadních vod z malých zdrojů znečištění
(Ing. Jiří Hlaváček; Prof. Ing. Jan Šálek, CSc. a kol.)

Publikace se zabývá problematikou malých čistíren odpadních vod.

„Odpadní vody 1997 – Wastewater 1997“

Sborník mezinárodní konference konané 26.–27. 5. 1997 v Jihlavě, vydaný ve spolupráci s AČE ČR.

Katalog 97 – Firem působících v oboru čištění odpadních vod

Publikace obsahuje seznam více než 1 000 firem, jejichž činnost je zaměřena na problematiku čištění odpadních vod. Katalog obsahuje název firmy, její zařazení do kraje, popis činnosti, adresu, telefonní a faxové číslo, popřípadě kontaktní osoby a e-mail adresu. Katalog zdarma obdrží okresní úřady, referáty životního prostředí a vybrané podniky vodovodů a kanalizací.

Přípravované sborníky v souvislosti s odbornými semináři s mezinárodní účastí, konanými na stavební fakultě VUT v Brně:

- Navrhování a intenzifikace kalového hospodářství ČOV
- Současný stav a blízký výhled anaerobního čištění odpadních vod
- Čištění odpadních vod z potravinářského průmyslu
- Čištění odpadních vod z malých zdrojů znečištění
- Provozování malých čistíren odpadních vod.

Plán titulů pro rok 1997:

Velká kniha čištění odpadních vod

(Prof. Ing. Michal Dohányos, CSc., Prof. Ing. Jiří Wanner, CSc., Prof. RNDr. Josef Malý, CSc., Ing. Petr Hlavínek, CSc. a kol.)

V publikaci je podrobně proveden přehled problematiky odpadních vod, záměry čištění odpadních vod, metody a zřetel jejich implementace, fyzikální, chemické a biologické procesy při čištění odpadních vod, přírodní systémy čištění, čištění odpadních vod z malých zdrojů znečištění, ekonomika návrhu čistíren odpadních vod, sledování řízení a hodnocení provozu čistíren odpadních vod, použití matematických modelů pro biologické procesy čištění odpadních vod, automatizace a řízení provozu čistíren odpadních vod.

Anaerobní čištění odpadních vod

(Prof. Ing. Michal Dohányos, CSc., Doc. Ing. Jana Zábranská, CSc., Ing. Pavel Jeníček, CSc., Ing. Miroslav Kajan)

V publikaci jsou popsány možnosti použití anaerobních technologií, mechanismus anaerobního rozkladu organických látek, modelování anaerobních procesů, reaktory pro čištění odpadních vod, kritéria volby typu anaerobního reaktoru, příklady anaerobního čištění odpadních vod v ČR

Metody měření průtoků na ČOV

(Doc. Ing. Jan Šulc, CSc.)

Publikace obsahuje základní metody měření průtoků ve žlabech i potrubích, přehled používaných měřicích zařízení. Publikace obsahuje řadu konkrétních případů vhodného i nevhodného zvolení měrného profilu.

Čištění odpadních vod z potravinářského průmyslu

(Prof. RNDr. Josef Malý, CSc.; Ing. Petr Hlavínek, CSc.)

Publikace se zabývá problematikou čištění odpadních vod z výroby cukru, nápojů, zpracování ovoce a zeleniny, masa a drůbeže, výroby mléka a dalších vod z potravinářského průmyslu. Publikace je doplněna řadou praktických příkladů.

Organické polymerní flokulanty

(Ing. Josef Vostrčil, CSc.)

Publikace obsahuje přehled a použití organických polymerních flokulantů, jejich původ, rozdělení a vlastnosti.

Úprava vody – čiriče s vložkovým mrakem

(Ing. Josef Vostrčil, CSc.)

Publikace obsahuje vývoj čiričů, jejich využití a přehled typů čiričů používaných v tuzemsku i v zahraničí.

Plán titulů pro rok 1998:

- Velká kniha stokování
(Doc. Ing. Jan Mičín, CSc. a kol.)
- Čistota vod
- Kalové hospodářství čistíren odpadních vod
- Provozování malých čistíren odpadních vod
- Odpadové hospodářství – skládky.

Vydané publikace a sborníky je možno si v České republice objednat na adrese:

NOEL 2000 s.r.o., Údolní 58, 602 00 Brno,
tel./fax: 05 - 43 24 50 32, 46 21 43 53,
E-mail: vohli@fce.vutbr.cz

Vydané publikace a sborníky je možno si na Slovensku zakoupit nebo objednat na adrese:

Malé centrum, P.O.BOX 71/15, Radlinského 9, Bratislava,
tel.: 07 - 396 429, fax: 07 - 848 125
E-mail: mcentrum@sci.muni.cz

Informace o připravovaných novinkách, nově vydaných titulech, chystaných akcích je možno rovněž najít na Internetu na adrese:

<http://water.fce.vutbr.cz>

Sborník příspěvků z geotechnického sympozia v Brně

Začátkem měsíce února 1997 uspořádal Ústav geotechniky stavební fakulty VUT v Brně spolu s Geotechnickou společností Českého svazu stavebních inženýrů 4. geotechnické sympozium, a to u příležitosti 90. narozenin Prof. Ing. Dr. techn. Vojtěcha Mencla, DrSc.

Vydaná publikace má 238 stránek včetně řady zajímavých obrázků a grafů; obsahuje 56 příspěvků z oblasti inženýrské geologie, mechaniky zemin, zakládání staveb a podzemních staveb.

První tematický okruh z oblasti inženýrské geologie byl zastoupen 16 příspěvky, jejichž obsahem byly:

- otázky budování podpovrchových kolektorů a diametru v Brně,
- problematika sesuvných oblastí, stabilitní a protierozní ochrana,
- těsnění vodních nádrží,
- geotechnická problematika vybraných staveb.

Druhý tematický okruh z oblasti mechaniky zemin zahrnul 15 příspěvků, a to:

- z oblasti konsolidace, sedání, zemních tlaků a stability svahů,
- o filtrační stabilitě zemin,
- o stabilitě čelby zmrazováním hornin,
- o použití geotextilií a vyztužování zemních konstrukcí.

Třetí tematický okruh z oblasti zakládání staveb byl zastoupen 13 příspěvky, které se týkaly:

- pažicích konstrukcí,
- pilotových zdí a podzemních stěn,
- interakce plošných a pilotových základů,
- geotechnických aspektů při tvorbě a rekonstrukcích průmyslových podlah,
- poruch vybraných objektů včetně jejich sanace.

Čtvrtý tematický okruh z oblasti podzemních staveb obsahoval 12 příspěvků, které zahrnovaly:

- problematiku tunelových staveb,
- těsnění zásobníku plynu,
- stabilitu skalních stěn odřezů komunikací,
- poruchy kanalizačního sběrače.

Vlastní geotechnické sympozium se uskutečnilo dne 13. února 1997 v aule stavební fakulty VUT v Brně a mělo velmi zdařilý průběh. Je potěšující, že více než 500 stavebních inženýrů všech věkových kategorií přišlo svému bývalému vysokoškolskému učiteli – panu Prof. Ing. Dr. techn. Vojtěchu Menclovi, DrSc. – popřát k jeho významnému životnímu jubileu.

Doc. Ing. Otakar Gartner, CSc.

člen redakční rady Z+i

Dvě praktické publikace o navrhování dřevěných konstrukcí

Dřevěné konstrukce

Ing. Bohuslav Straka, CSc.; Ing. Jana Pechalová:

Publikace obsahuje praktické aplikace navrhování a posuzování prvků a rovněž základních nosných dílců dřevěných stavebních konstrukcí podle ČSN 731701: Navrhovanie drevených stavebných konštrukcií. Do textu jsou rovněž zařazeny příklady výpočtu konstrukcí, které se v současné době uplatňují a dále rozvíjejí – trámové nosníky s poddajnými spoji, armované nosníky, kombinované dílce ze dřeva a oceli, prostorové konstrukce.

*Vydalo Akademické vydavatelství CERM, s.r.o.
Brno, 1996 pro FAST VUT Brno, 130 str.*

Navrhování dřevěných konstrukcí

Ing. Bohuslav Straka, CSc.:

Tato praktická publikace je koncipována podle zásad ČSN P ENV 1995-1-1 ve smyslu Eurokódů. Od roku 1996 a výhledově po dobu tří let je možno pro navrhování a projektování dřevěných konstrukcí v České republice alternativně k ČSN 731701: Navrhovanie drevených stavebných konštrukcií z roku 1983 používat předběžně českou normu P ENV 1955-1-1 spolu s Národním aplikačním dokumentem (NAD) České republiky.

NAD obsahuje především upravené směrné hodnoty dílčích součinitelů zatížení a vlastností materiálů s přihlédnutím k míře spolehlivosti požadované v České republice, doporučené hodnoty charakteristických pevností a modulů pružnosti pro rostlé a lepené lamelové dřevo, informativní hodnoty charakteristických pevností pro vodovzdorné překližky, dřevotřískové desky a vláknité tvrdé desky. Dále jsou zde zahrnuta doporučení pro používání ENV 1995-1-1:1993 v České republice, která přihlížejí k některým zvyklostem při navrhování dřevěných konstrukcí v České republice.

Publikace zahrnuje vedle zásad navrhování a příkladů rovněž otázky ochrany dřeva (zpracoval Ing. L. Bukovský).

*Vydalo Akademické vydavatelství CERM, s.r.o. Brno,
1996, pro FAST VUT Brno, 120 str.*

ŽIVOTNÍ JUBILEUM

ING. DR. TECHN. ČESTMÍRA JAHODY

V květnu tohoto roku se dožil v plné svěžesti 80 let čestný člen ČKAIT a ČSSI pan Ing. Dr. techn. Čestmír Jahoda.

Na počátku svého profesního života stavebního inženýra pracoval na vážské kaskádě Trenčín-Piešťany jako stavbyvedoucí. Přitom aktivně spolupracoval s Hornonitranskou partizánskou brigádou.

Ihned po osvobození naší republiky, již 11. května 1945, založil Stavební společnost, s.r.o., která se účastnila obnovy válkou zničených mostů na Slovensku.

V letech 1945–1949 byl členem SIA a působil v Inženýrské komoře jako civilní autorizovaný inženýr až do jejich zrušení.

V roce 1948 obhájil titul „doktor technických věd“ na téma „Hydratační oteplení betonu gravitačních přehrad“.

Po únoru 1948 procházel v důsledku politické perzekuce řadou podniků (GR Těžkého strojírenství v Bratislavě, Hydroprojekt Bratislava, Hydroprojekt Brno, Ingstav Brno a ČSBD Drupos Brno), kde vždy zastával zodpovědné funkce v přípravě a provádění staveb.

V sedmdesátých letech se věnoval dobudování a řízení brněnské pobočky ČSSI a jejich Inženýrských služeb. Po roce 1989 začal opět působit v hospodářském zařízení SIS – ČSSI v Brně a rovněž v revizních orgánech ČSSI, kde plně využíval své téměř šedesátileté zkušenosti z činnosti investorské, projektantské a stavebně podnikatelské.

Po ustavení ČKAIT se velkou měrou zasloužil o organizování seminářů pro uchazeče o autorizaci.

Přejeme našemu milému Ing. Dr. techn. Čestmíru Jahodovi mnoho zdraví a spokojenosti a uvítáme i v budoucnu jeho cenné rady i kritické připomínky k naší činnosti.

Jménem představenstva ČKAIT

Redakční rada Z+i

ZPRÁVY

informace

ČESKÉ KOMORY AUTORIZOVANÝCH
INŽENÝRŮ A TECHNIKŮ ČINNÝCH VE VÝSTAVBĚ

ČKAIT

2/97

Vážení členové

Dostáváte do rukou zvláštní číslo časopisu Z+i ČKAIT č. 2/1997, obsahující zprávu o Shromáždění delegátů ČKAIT, které se konalo 22. 3. 1997 v Praze a informace o Intenzivním dni 1997, který se konal dne 22. 4. 1997 v rámci Mezinárodního stavebního veletrhu v Brně.

Toto vydání obsahuje všechny pravidelné rubriky proto, aby se Vám dostaly do rukou přehledně informace o činnosti Komory v roce 1996 a o činnosti delegátů a vystupení hostů na shromáždění.

Na shromáždění se uskutečnila volba orgánů Komory. Pro příští dva roky bylo zvoleno představenstvo, dozorčí rada a stavební soud Komory. Výsledky voleb a suscení ze Shromáždění delegátů ČKAIT 1997 jsou vztahyány ve Vášeiku ČKAIT č. 2/1997, který obdržíte současně se Zprávami.

Výroční zprávy předávy z orgánů Komory obdržíte v listinné i elektronické podobě. Máte je k dispozici u delegátů Vašich oblatí. V časopise Via Informace o státních úsech činnosti Komory formou výtahů z přednesených zpráv.

Příprava vydání tohoto čísla byla posousta za termínu Intenzivního dne ČKAIT, který se konal 22. 4. 1997 v Brně. Redakční rada Z+i přisoupsla k tomuto krůku po dohodě s představenstvem ČKAIT proto, aby se Vám dostaly aktuální informace z Intenzivního dne 1997 do rukou v nejméně možném zpoždění.

Příští vydání Z+i ČKAIT již bude obsahovat všechny pravidelné rubriky a zprávy, které jme Vám oznamili v prím vydání tohoto roku

Redakční rada Z+i ČKAIT

Obsah

Zvláštní vydání:	
Vášeik ČKAIT	1
Shromáždění delegátů ČKAIT Praha, 22. března 1997	2
2. mezinárodní symposium ČKAIT	3
Zpráva o hospodaření v roce 1996	4
Činnosti stavebního soudu	5
Konstatace činnosti dozorčí rady	6
Zvláštní stavební zpráva	7
2. mezinárodní symposium ČKAIT	8
Intenzivní den 1997 Brno, 22. dubna 1997	
Zabudování prvního přízemí ČSSR	17
Cíle energetické politiky České republiky	19
Energetická politika v Evropské unii a v Rakousku	23
Technické možnosti	25
Výpočetní programy spotřeba energie v budovách	27
Zabudování prvního přízemí ČKAIT	28
Práce	
Opětování výroby plastových okna	25
1. světová konference	26
Odbylé akce	
Mezinárodní konference při zasedání ÚČB Praha	26
Odbylé akce v rámci Elektrický Modemu	27
Činnosti konference Mezinárodního stavebního veletrhu	27
Publikace	
Saradní tabulky ProKAIT	28
Publikace ÚVH FAST VUT Brno	28
Shromáždění příslušníků stavebního výstavby	30
Publikace o nevěstěni divozit, konference	31
Jubilea	
Konference Ing. Dr. Ing. Gustava Jandry	31

Vydává Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě Praha pro své členy.

Redakční rada:

Ing. Miroslav Loutocký tajemník RS Brno
Doc. Ing. Vojtěch Menci CSC. člen představenstva ČKAIT
Ing. Miroslav Najdekr CSC. místopředseda Autorizační rady ČKAIT
Ing. Jiří Kuchynka člen představenstva ČKAIT
Ing. Jan Bedrníček tajemník ČKAIT Praha
Ing. Jiří Schandl přednosta výboru oblasti České Budějovice
Doc. Ing. Otakar Gartner CSC.
Mgr. Božena Pivcová kancelář OK Brno

Adresa redakce: ČKAIT – regionální sekce Brno,
Vrchlického sad 2, PSČ 60200
telefon/fax (05)–57 43 10, telefon 45 21 21 23

Grafická úprava: Grafické studio RAMAX, Ludvík Malínský
Palackého nám. 3, 62100 Brno

Tisk: Tiskárna, Rekreační 1, Brno – Kníničky

Vychází nejméně čtyřikrát ročně jako příloha Věstníku ČKAIT.

Pro členy Komory zdarma.

Následující vydání – č. 3 Z+i ČKAIT 1997:

Termíny příspěvků: 18. 8 1997 na adresu redakce
Redakční rada 22. 8. 1997
Termín vydání: 29. 9 1997
Náklad: 17 500 výtisků

Příspěvky zasílejte 1x text + 1x disketa 3,5"
(T602, Microsoft Word pro Windows nebo Macintosh, Ami Pro,
Windows Write, WordPad 95)
Fotografie barevné, černobílé nebo diapozitivy,
včetně popisů obrázků.